

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἑγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐτά-
μην δραχ. 55. Τρίμην δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50,
Αμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐτάμνηοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐδὲποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαυβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 1 Ὀκτωβρίου 1938

Ἔτος 60όν.—Ἀριθ. 44

4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ Ἡ ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ ΘΕΙΟΥ ΜΑΣ ΤΑ ΔΩΡΑ

Ἀποφασίσαμε τελοσπάντων ποιῶ
ἀπὸ τὰ τρία τᾶδέρφια, ἐμένα, τὴ Λέ-
νη καὶ τὸν Κωστούλα,
θὰ πῆγαινε στὴ Ρουψιά μὲ
τὴ μάνα μας γιὰ τὸ κα-
λωσόρισμα τοῦ πρωτοξάδε-
ρφοῦ τῆς καὶ δικοῦ μας
θείου, τοῦ Λεωνίδα, ποῦ
ἦταν ξενιτεμένος στὴν Πό-
λη κ' ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες
εἶχε ἐρθεῖ.

Ὁ Κωστούλας ἦταν μι-
κρὸς ἀκόμα καὶ καλὰ εἴ-
πε ἢ μάνα νὰ μὴ τὸν
πάρῃ. Ἄν δὲ μεγάλωνε
πρῶτα συλλογιζόμενον, πῶς
θὰ μποροῦσε νὰ πάει σὲ
ξενόχωρο γιὰ τὸ καλωσό-
ρισμα τοῦ θείου; Ἄς ἦ-
ταν τώρα μέγας κ' ἄς
πῆγαινε. Ἐπειτα, ἢ μά-
να θὰ τοῦ φερνε μιά χαρτο-
σακκούλα γιομάτη καρα-
μέλλες ἀπὸ τὸ θεῖο, ὥστε
καλύτερα νὰ μὴν πῆγαι-
νε. Ἡ Λένη, μὴ καὶ δὲν
ἔπαιρνε τὸν Κωστούλα ἢ
μάνα, ἔπρεπε νὰ καθήσῃ
στὸ σπῆτι μὲ τὸ παιδί αὐτὴ.
Κι' ἔτσι ἔπρεπε νὰ πάω
ἐγώ. Νὰ μᾶς πάρει πάλι καὶ τὰ τρία
τὰ παιδιά, αὐτὸ δὲ μποροῦσε νὰ γί-
νει. Πῆγαινε πολὺ.

Καὶ μὲ χαρὰ μου συλλογιζόμενον
πῶς στὰ τέσσερα χωριά, ποῦ εἶχα
πάει ἴσαμε τότε, θὰ μποροῦσα νὰ λο-
γαριάζω κ' ἕνα πέμπτο. Κοσμογυρι-
σμένος μιά φορὰ.

Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, ὅποια δουλεῖα
κι' ἂν μοῦλεγε ἢ μάνα μου νὰ κάνω,

τὴν ἔκανα μὲ πρόθυμη καρδιά. Κι'
ἤθελα, ἂν ἦταν τρόπος, νὰ παρου-
σιάζονταν ὅλες οἱ δουλειὲς τῆς χρο-
νιάς ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ τις
κάνω ἐγὼ γιὰ εὐχαρίστηση τῆς κα-
λῆς μου τῆς μαννούλας. Ὅχι, ἄς μὴν

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἀγγελικὸς ὕπνος.

ἔκανε τίποτε κ' ἢ Λένη μου. Κάτι
σὰν ἀγάπη, κάτι σὰν ψυχονία—ἴ-
σως καὶ τὰ δυὸ μαζί—διπλὴ καὶ τρί-
διπλὴ ἀπ' ἄλλες φορές, ἐνοιῶσα τότε
γιὰ τὴν ἀδερφή μου. Τὴν καταλάβαι-
να τὴν πίκρα τῆς κ' ἤθελα νὰ φανῶ
καὶ μαζί τῆς καλὸς καὶ νὰ κάνω ἐγὼ
καὶ γι' αὐτὴν κάθε δουλειὰ ποῦ θὰ-
δύναται στὴ μέση. Ἐ! ὁ Κωστούλας
ἦταν μικρός, κ' αὐτὸς δὲν ἔκανε καμ-

μιὰ δουλειά. Μόνο παιχνίδια καὶ τρε-
χάλες.

Μὰ καλὰ τὸ λένε : Συλλογιζοντας-
συλλογιζοντας ἔρχονται στὸ κεφάλι
μας οἱ πιὸ καλὲς σκέψεις. Τὸ βρήκα
πῶς θὰ δέχοντο πρὶν πολὺ τὴν καλωσύ-
νη μου στὴ Λένη. Ἀπὸ τὶς καραμέλ-
λες ποῦ θὰ μοῦδινε ὁ θεῖος μας—καὶ
πότες θὰ μοῦδινε ἀλήθεια! σκέφτη-
κα καὶ κοίταξα τὶς τσέπες μου καὶ
χαρούμενος τὶς φαντάστη-
κα γιομάτες, φουσκωμέ-
νες μὲ καραμέλλες—ἀπὸ
τὶς καραμέλλες ποῦ θὰ
μοῦδινε ὁ θεῖος μας δὲ θὰ-
τρῶγα οὔτε μιά, μὰ οὔτε
γιὰ δοκιμή. Ὅλες θὰ τις
ἔδινα τῆς Λένης. Τὸ πολὺ-
πολὺ ἂν ἔτρῶγα δυὸ-τρεῖς,
κι' αὐτὲς μικρές. Τὶς ἄλ-
λες ὅλες ἢ Λένη. Τάχα
ποῦ θὰ πῆγαινα ἐγώ, τί
θὰ καταλάβαινα; Τὶς κα-
ραμέλλες πάλι αὐτὴ θὰ τις
ἔτρῶγε. Αὐτὴ καὶ τὸν κό-
πο γλύτωνε καὶ καραμέλ-
λες θὰ χόρταινε. Θάδιναν
βέβαια καὶ τοῦ Κωστούλα.
Μὰ μικρὸς αὐτός, πέντ' ἔ-
ξη θὰ τρῶγε, δὲν ἤθελε
κι' ἄλλες.

Τὴ χαρὰ μου, γιὰ τὴν
πῆγαινα στὴ Ρουψιά, δὲν
τὴν κράτησα κρυφὴ ἀπὸ
τὰ ἄλλα τὰ παιδιά καὶ τοὺς
εἶπα :

—Ἦρθε ὁ θεῖος μου ὁ Λεωνίδα
ἀπὸ τὴν ξενιτεῖά, καὶ τὴν Κυριακή,
τούτῃ ποῦ μᾶς ἔρχεται—ἀκόμη δυὸ
μέρες εἶναι—θὰ πάμε ἐγὼ κ' ἢ μά-
να μου νὰ τὸν καλωσορίσουμε. Καὶ
τί καλὸς ποῦ εἶναι ὁ θεῖος μου! Τὸν
εἶδα σὲ φωτογραφία. Θὰ γιομίσῃ τὶς
χοῦφτες τοῦ καραμέλλες καὶ θὰ μοῦ
πῇ : Πάρε, Θανάση. Κ' ἐγὼ θὰ πλώ-
σω τὸ καπέλλο μου νὰ τις ρίξῃ μέσα

κ' ύστερα θά τις βάλω στίς τσέπες μου. Θά τις γιομίσω καραμέλλες.

— Κ' έμένα δ πατέρα μου, είπε δ Μήλιος, ζντας ήρθε από την ξενιτειά, μούφερε και καραμέλλες και καινούργιο καπέλλο και...

— Και μήνα έμένα δέ θά μου φέρει δ θεός μου και καινούργιο καπέλλο ; Θά του πω νά μου δώση και μιὰ πλάκα, γιά νά γράφω. Έκεινή που χα, ράστηκε. Καλύτερα όμως, τώρα θά πάρω καινούργια.

Καλός δ θεός και πρόσχαρμα μάς δέχτηκε κι' αυτός κ' ή θεία μου ή γυναίκα του.

Μά τί ήταν εκείνα τ'απροσδόκητα τ'α δώρα ! Έξ'ον από τις καραμέλλες μούδωσε και μιὰ σφυρίχτρα, που είχε τ'ο σχήμα κόκορας και σ'αν κόκορας πάλι λαλούσε. Τή φυσούσε κ' έκανε : κουκουρίκουσου ! Τάλλα τ'α δώρα ούτε γύρισα καθόλου νά τ'α κοιτάξω. Έδω ήταν κοκορόφωνη σφυρίχτρα ! Τέτοια δέν είχα ιδεί ποτέ μου σ'ε στόμα άλλου παιδιού. Ούτε σ'ε κανένα πανηγύρι είδα νά πουλούν οι πραματευτάδες τέτοιες κοκορόφωνες σφυρίχτρες. Τί τ'α θέλετε, σφυρίχτρα από την Πόλη ! Κοκορόφωνη σφυρίχτρα μούδωσε και γιά τόν Κωστούλα. Μαζί θά λαλούμε, συλλογίζομεν.

Θά τόν ξυπνώ κι' αυτόν την νύχτα νά σηκωνόμαστε και νά βγαίνουμε στην αυλή νά λαλούμε σ'αν κοκοροί. Πόσους θά γελάσουμε και θά πούνε πώς φέγγει κι' ως είναι ακόμα νύχτα κι' άργεί τ'ο γλυκοχάραμα ! Και θά σηκώνουνται οι νοικοκυρές νά καθήσουν σ'ον άργαλειό. Γέλια που θά κάνουμε, σ'αν θά βλέπουμε φώς σ'α σπίτια ! Άλλοι πάλι θά φορτώνουν τ'αλεσμά τους και θά πάνε σ'ο μύλο νά τ'αλέσουν, κι' άλλοι θά πάνε σ'ο λόγγο γιά ξύλα !

Κι' από τή χαρά μου, σ'ο τραπέζι λίγο ήταν τ'ο φαί μου. Τί τ'ο ήλουν και μου λένε : φάε και φάε, Θανάση, και δέ μ'αφήνουν νά β'γω έξω σ'ους δρόμους τ'ο χωριού και νά λαλώ, νά λαλώ, νά χορτάσω λάλημα με την κοκορόφωνη σφυρίχτρα ; Κ' είδες πρωύτερα ένας κόκορας από γειτονικό σπίτι γελάστηκε κι' άπάντησε σ'ο λάλημα μου ! Δέ μ' αφήνουν νά ξεσηκώσω τούς κοκορούς τής Ρουφιάς.

Γιά τή Λένη μάς έδωσε μιὰ κούκλα όμορφη με ξανθά μαλλιά και γαλανά μάτια. Όταν την ξάπλωνες, έκλεινε τ'α μάτια κ' έκανε πώς κοιμάται. Κι' όταν τή σήκωνες, τ'ανοίγε πάλι. Μά τ'ο π'ο σπουδαίο ήταν πού, άμα τής πατούσε ένα κουμπάκι στην

πλάτη, χτυπούσε τ'α χέρια κ' έδγαζε μιὰ φωνή τ'α-τ'α-τ'α-τ'α σ'αν μικρό παιδάκι. Κούκλα, όχι παίζε-γέλασε. Παιδι ζωντανό νά π'αγς καλύτερα.

Πόσο θά χαρή κ' ή Λένη μου, έλεγα μέσα μου. Μ' άφου δέ μου έδωσε σφυρίχτρα και γι' αυτήν, έλεύθερα θάχει τή δική μου νά λαλή, όποτε κι' όσο θέλει. Έγώ δέ θά τής λέω : όχι.

Όλα τ'α παιδιά θά μαζευτούν σ'ο σπίτι μας γιά νά κούσουν τις κοκορόφωνες σφυρίχτρες και νά ιδούν την κούκλα, που είναι σ'α ζωντανό παιδάκι και κλείνει τ'α μάτια, όταν τή βάζεις νά κοιμηθεί και κάνει τ'α-τ'α-τ'α και χτυπάει τ'α χέρια σ'α χαρούμενο παιδάκι. Τ'ο νού σου, Λένη, θά τής λέω, μ'ην τή δίνεις την κούκλα σ'ε ξένα χέρια και μάς τή χαλάσουν. Άς τή βλέπουν δίχως νά την άγγίζουν.

Όταν ξεκινήσαμε τ'ο δειλινό νά φύγουμε, βυστούσα και τ'ο Κωστούλα τή σφυρίχτρα και τής Λένης την κούκλα. "Ηθελα, κι' όλο αυτό είχα σ'ο νού μου, σ'αν θά πλησιάζαμε σ'ο χωριό, νά τρέξω π'ο μπρός και νά δείξω τ'α δώρα από τ'ο ήτο μας σ'α δυό μου τ'αδερφάκια που μάς περιμέναν.

— Ίδεστε τί έφερα από τ'ο ήτο ! Κωστούλα, πάρε τή σφυρίχτρα σου. Λένη, πάρε την κούκλα σου. Πάρτε και καραμέλλες νά φάτε. Νά κι' ή δική μου ή σφυρίχτρα ! Και κουκουρίκουσου θά σφυρίξω.

Και καθώς πηγαίναμε, έγω καθάλα σ'ο γαϊδουράκι μας κ' ή μ'αννα μου σέρνοντας τ'ο χιλινάρι τ'ο γαϊδουριού, σφύριζα χαρούμενος κι' άσ'ιγαστα π'οτε με τή δική μου τή σφυρίχτρα και π'οτε με τ'ο Κωστούλα και βυστούσα ψηλά την κούκλα τής Λένης.

— Έδω μ'αννα, ποτέ δέν άκούστηκε κόκορας σ'ε τούτη την έρημιά θά λαλήσω κ' έδω.

— Άλλά κ' έδω, νά γελαστούν οι άλεπουδες.

Έκφινικά όμως, όπως προσπεράσαμε μιὰ ραχούλα, π'εσαμε άπάνω σ' ένα κοπάδι πρόβατα. Προτού νά φωνάξουμε τ'ο πιστικό «νά κρίνη τ'ων σκυλιών» τρία σκυλιά μάς χύηχαν. Δυό μεγάλα βραχνόφωνα κ' ένα μικρότερο με λιανότερη φωνή. "Η μ'αννα μου έσκυψε κι' άρπαξε πέτρες νά τ'α χτυπήσει και φώναζε :

— Μή σκιάζεσαι, Θανάση μου, δέν τρώνε. Δέν τ'αφήνω έγώ !

— Έ ! τ'οιμπάνεεεε, σύμμαχο τ'α σκυλιά σου. Μούσκιαξαν τ'ο παιδί !

Γαυ, γαυ, γαυ, αυτά χύνονταν άπάνω μας και τ'α τρία και δάγκκαν τις πέτρες, που τούς έριχνε ή μ'αννα μου. Τ'ο φόβο που ένοιωσα τότε δέν τόν ξαναδοκίμασα άλλη φορά σ'ο τή ζωή μου. Μούπεσαν κ' οι σφυρίχτρες κ' ή κούκλα από τ'α χέρια μου.

— Κότ-κότ, καλέσι, κοκκίν', κότ-κότ, έδω.

Έτρεξε δ πιστικός και με τις φωνές και τις πέτρες τ'α ξεμάκρυνε. Συμμάζεψε κ' ή μ'αννα μου τις σφυρίχτρες και την κούκλα από κάτω, μού τ'αδωσε και ξεκινήσαμε πάλι.

(Τ'ο τέλος σ'ο ερχόμενο)

ΑΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

ΤΗΝ ΕΠΡΟΔΩΣΕ Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Κάποιος άμπελοκτήμονας, μόλις ώρίμασαν τ'α πρώτα σταφύλια τ'ο άμπελιού του, έκοψε μερικά διαλεχτά τσαμπιά, έγέμισε ένα χερσάλαθο και τ'α π'ηγε, σ'αν πρωτολούδι που ήταν, δώρο σ'ο Χώρα σ'ο σπίτι έ'νδς άρχοντα, γι'ατί άπ' εκείνον είχε ιδεί πολλές καλές σ'υνες.

Η νοικοκυρά που ήταν άμόρφωτη και έγεινε άρχόντισσα γιά τή μεγάλη π'οίκα που τής ήρθε από ξαφνική κληρονομιά, τόν έμπασε μέσα, τόν έβαλε νά καθήση σ'ο τραπέζαρι και διάταξε νά τ'ο ετοιμάσουν καφέ και γλυκό.

Έπειτα π'ηγε τ'ο καλάθι, μ'ηκε σ'ο διπλανό δωμάτιο άφήνοντας άπ'ε βιασύνη π'ισω της όρθάνοιχτη την πόρτα, άρπαξε άμέσως και χούφτισε ένα μεγάλο τσαμπί, κι' όπως ήταν άπλοτο, άρχισε νά τ'ο τρώη λαίμαργα σ'αν γουρούνι !

Άφου τ'οπραγε, π'ηγε δ'εύτερο τσαμπί, τ'ο έπλυνε καλά και κρατώντας το με τ'ο άριστερό της χέρι από τ'ο κοτσάνι, σ'αν κάτι πολύτιμο, β'ηκε και σ'αθήκε μπροστά σ'ον χωρικό και έπαιρνε κάθε φορά μι'α-μι'α ρόγα με τ'α δυό της άκροδάκτυλα (δείχτη και μεγάλο) τ'ο δεισιού χεριού, μ'α π'ριν την φέρη σ'ο στόμα της, τής έκανε άργοκίνητα ένα μεγάλο ήμικύκλιο.

Καθώς έτρωγε, ρώτησε τόν άμπελ'α περιφρονητικά !

— Δέν μου λές, σεις οι χωριάτες π'ως τ'ο τρώτε τ'ο σταφύλι ;

Έκείνος, που την είχε ιδεί μέσα σ'ον άντικρυνό καθρέφτη, π'ως είχε φάει τ'ο πρώτο τσαμπί, τής άπάντησε χαμογελαστά :

— Όπως μερικές άρχόντισσες σ'ο τήν κάμαρά τους ! ! !

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.

ΑΘΗΝΑ Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΖΩΑ

Άγαπητοί μου,

ΜΕΘΑΥΡΙΟ είναι ή 'Ημέρα τ'ων Ζώων. Όλοι ξέρετε π'ως ή 4 'Οκτωβρίου έχει καθιερωθεί νά γιορτάζεται, σ' όλο τόν κόσμο, άπό τούς Ζωοφίλους. Γιατί τόσο δ' Άγιος Φραγκίσκος τ'ων Καθολικών, όσο κι' δ' Άγιος 'Ιερόθεος δ δικός μας, οι άγιοι τής ήμέρας, άγαπούσαν πολύ τ'α ζώα και κήρυτταν τή ζωοφιλία σ'αν ένα γνώρισμα τ'ο Χριστιανού. Όλοι ξέρετε έπίσης π'ως υπάρχει κι' έδω 'Εταιρεία Προστασίας τ'ων Ζώων, ίδρυμένη άπό ζωοφίλους τ'ο 1916, που έχει κάμει πολλά γιά τή βελτίωση τής ζωής τ'ων καλών αυτών βοηθών τ'ο ανθρώπου, που είναι τ'α έργατικά ζώα, και φροντίζει κάθε χρόνο γιά αυτή τή γιορτή, που σκοπός της είναι νά διαδίδη δ'οένα περισσότερο τή ζωοφιλία.

Ανάμεσα σ'α διάφορα έντυπα που εκυκλοφόρησε ή 'Εταιρεία γιά τήν 4 'Οκτωβρίου, είναι κι' ένα ρόδινο φύλλο με τήν εικόνα έ'νδς άγαθού αλόγου, που φαίνεται σ'α νά μιλά σ'ο παιδί που στέκεται μπροστά του. Και νά τί τ'ο λέει, όπως διαβάζουμε κάτω άπ' τήν εικόνα. «Άκουσε, κύριέ μου, τή θερμή μου παράκληση. Τάτ'ζε με και πότιζε με τακτικά. Όταν τελειώση ή δουλειά τής ήμέρας, δόσε μου στέγη σ' ένα ευρύχωρο σταύλο με καθαρό και στεγνό στρώμα. Μή θέλεις νά ξεγελώ την πείνα μου με μόνο τ'ο άχυρο δίνε μου και λίγο κριθάρι γιά νά μπορώ νά έχω τή δύναμη νά σ'ε υπηρετώ. Χάϊδεύε με κάποτε, γιά νά σ'ε αγαπώ και νά σ'ε υπηρετώ π'όθυμα. . . ». Και τ'ο άλογο έξακολουθεί νά γυρεύη άπό τόν κύριό του αγάπη, φροντίδα, καλομεταχείρισμα κι' έξασφάλιση τ'ων γηραιών του, γιά νά τ'ο κ'άνη κι' αυτό π'όθυμα τις δουλειές που θέλει : νά σέρνη τ'ο κάρρο ή τ'αμάξι, νά γυρίση τ'ο μύλο ή τ'ο μάγγανο, νά κινή την άντλία ή νά κουβαλή τ'αφεντικά σ'ο ράχη του. Με άλλους λόγους, τ'ο άγαθό άλογο προτείνει σ'ον άνθρωπο μι'α ζωοφιλία με άνταπόδοση : θά μάγαπ'ες γιά νά σ'αγαπώ, θά με περιποιήσαι γιά νά σ'ε υπηρετώ. Μά κι' δ' άνθρωπος σ' αυτή τήν άνταπόδοση άποβλέπει όταν αγαπ'α και περιποιήται τ'ο ζώο του. Γι' αυτό, άπό τόσο και τόσο ζώα που ζούν σ'ο τήν επιφάνεια τής γής—σ'α β'άθη της και σ'α ύψη της, σ'ο νερό και σ'ον άέρα—δέν άγαπ'α παρά εκείνα που τ'ο χερσιμεύουν : τ'ο άλογο, τ'ο γαϊδάρο, τήν

καμήλα, τ'ο ρέννο και τάλλα φορτηγά τ'ο β'όδι που τ'ο όργώνει, τήν άγελάδα που τ'ο δίνει γάλα τ'ο πρόβατο και τή γίδα που τ'ο δίνει τόσα, τ'ο σκύλο που κυνηγ'α μαζί του και φυλάει τ'ο σπίτι ή τ'ο κοπάδι, και τή γάτα που έξοντώνει τούς ποντικούς. . .

Σπάνια είναι τ'α ζώα που δ' άνθρωπος τ'αγαπ'α «κύτ'α καθ' έαυτά»,—γιά τήν όμορφιά τους, τ'ο τραγούδι τους, τήν έξυπνάδα τους—ή μάλλον σπάνιοι είναι οι άνθρωποι που άγαπούν ζώα χωρίς ιδιοτέλεια. Άλλ' αυτή μου φαίνεται είναι ή αληθινή ζωοφιλία κι' αυτήν εκήρυτταν δ' Άγιος Φραγκίσκος κι' δ' Άγιος 'Ιερόθεος : Νάγαπ'ες όλα τ'α ζώα, σ'αν έμψυχα πλάσματα τ'ο Θεού, άδιάφορο άν σου χρησιμεύουν ή σου είναι άχρηστα, άδιάφορο άκόμα κι' άν σ'ε βλάπτουν. 'Η μύγα. Μάς ώφελει σ'ε τίποτα ή μύγα ; άπεναντίας μάς βλάπτει. Κι' όμως θά ήταν κακός άνθρωπος εκείνος που θά έπιανε μι'α μύγα γιά νά τή βασανίση, κόβοντάς της τ'α φτερά και τ'α πόδια, όπως τ'ο κάνουν κάποτε τ'α μικρά σκληρά παιδιά. "Ετσι κι' όλα τάλλα ζώα δέν πρέπει νά τ'α βασανίζουμε. Κι' εκείνα άκόμα που είμαστε όποχρεωμένοι νά τ'α σκοτώσουμε, είτε γιά νά τ'α φάμε, είτε γιά νά. . . μή μας φ'ανε, πρέπει νά τ'α λυπόμαστε και νά τ'ο κάνουν με τόν π'ο φιλόανθρωπο κι' άνώδυνο τρόπο. Τις μέλισσες τις άγαπούν όλοι, δέν

τις πειράζει κανένας, είναι χρήσιμα ζώα. Άλλ' αυτή δέν είναι ζωοφιλία, είναι συμφέρον, έγωισμός. Ζωοφιλία είναι νά μ'ην πειράζει κανένας ούτε τ'α μυρμηγκία και νά θεωρή τόσο άπάνθρωπο π'αχμα, νά καταστρέψη μι'α μυρμηγκοφωλιά, όσο κι' άν κατέστρεφε μι'α κυψέλη. Και λέγω άκόμα : Ζωοφιλία δέν είναι νάγαπ'α κανένας τ'οτα ή εκείνα τ'α ζώα, αλλά, και χωρίς νάγαπ'α κανένα, νά ε ι ν α ι δ ι κ α ι ο ς π'ρος όλα, όπως χρωσ'α νά είναι και π'ρος τούς συνανθρώπους.

Σ'ας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΛΕΣ ΜΕΓΑΛΩΝ

Ο ΘΙΕΡΣΟΣ ΚΙ Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Και τόν σιδηρόδρομο, σ'ο τήν αρχή του, σπουδαίτατο άνδρες τόν έκριναν με πολλή δυσπιστία. "Ετσι κι' δ' Θιέρσος (Thiers) δ μεγάλος γάλλος πολιτικός, σ'α 1834, έφώναζε : «Μή φοβάσθε τίποτα, κύριοι ! αυτοί οι σιδηρόδρομοι, που τόσοι θόρυβος γίνονται γύρω τους, δέν είναι παρά παιδαριώδεις, παιχνιδάκια, ικανά τ'ο πολύ-πολύ νάντικαταστήσουν τ'α κοκοροί (αμάξια) που μεταφέρουν τούς Παριζιάνους άπό τ'ο Παρίσι σ'ο Σαιν-Κλου ή σ'ο Βερσαλλίες».

Κι' όμως, ύστερ' άπό λίγα χρόνια, οι σιδηρόδρομοι μετέφεραν τούς ανθρώπους άπό τή μι'α άκρη τ'ο κόσμου σ'ο τήν άλλη !

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΚΕ'

Άλλά δ' Κωστάκης θέλει νά φ'ανη και φροῦτο. Νά ένα μπικίρι, χειμωνιάτικο πεπόνι, κορεσμένο άπ' τ'ο ταβάνι. Δέν τ'ο φτάνει. Υπάρχει όμως σ'ο κελλάρι και μι'α κινήτη σκάλα που μπορεί νά τόν βοηθήση. Τήν τραβά κάτω άπ' τ'ο πεπόνι κι' άρχίζει νά ν'εβαίνει. Τ'α πόδια του όμως τρε-

κλίζουν γι'ατί είναι ζαλισμένος άπ' τ'ο κρασί. Κι' όταν, με κόπο, φτάνει ως τ'ο άπάνω σκαλοπάτι κι' άπλώνει τ'ο χέρι του νά πιάση τ'ο πεπόνι, παραπετεί, χάνει τήν ισορροπία και μ'οράμ ! πάσ' τον κάτω.

Πέφτει πολύ άσχημα. Χάμω σ'ο τ'α πλάκες, που κι' αυτές δέν είναι βέβαια μαλακές, υπάρχουν διάφορες μ'οτίλλες, που σπάζουν άπό τ'ο βάρος του και τ'α γυαλιά τ'ο σ'αίζουν τ'α σ'οῦχα και τ'ο πετόι του. Έχει χτυπήσει και σ'α μούτρα, σ'ο κεφάλι, έχει ανοίξει κι' ή μύτη του. Πονεί παντού, τ'ο τρέχουν αίματα και μόλις και μετά βίας κατορθώνει νά σηκωθ'η και νά ιδ'η τις ζημιές που έπαθε. . .

“Ε, είναι αδύνατο να τις διορθώσω μόνος του. Κι’ όσο κι’ αν ντρέπεται να φωνάξει ζητώντας βοήθεια, αναγκάζεται να το κάμει. Και βγάζει κάτι φωνάρες, που ξεσηκώνουν όλο το σπίτι.

Τρέχουν στο κελλάρι και βλέπουν κατάπληκτοι πώς είναι ο Κωστάκης που φωνάζει από κει-μέσα. “Αλλά στο χάλι που βρίσκεται, ούτε τον ρωτούν τί γύρευε στο κελλάρι, ούτε τον μαλλώνουν. Τον παίρνουν, τρῶ πλένουν τα αἵματα, του βάζουν γιαιτρικά κι’ επιδέσμους στις πληγές του και τον ξεπλύνουν στο κορβέτι του να κοιμηθῇ. . . αν μπορέση.

(‘Ακολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ Μ Σ Ω Ι Ε Ρ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑΠὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ποτὲ στὴ ζωὴ του δὲν εἶχε ἰδεῖ μαζεμμένα περισσότερα ἀπὸ πενήντα δολλάρια μαζί και ὅπως ἔλα τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, ὅταν ἀκουγε γιὰ χιλιάδες νόμιζε πὼς αὐτὰ ἦταν μονάχα φανταστικὲς κουβέντες και πὼς ἀληθινὰ δὲν ὑπῆρχαν.

Ὁδὲποτε φανταζόταν πὼς θὰ μπορούσε νὰ βρεθῇ στὰ χέρια ἑνὸς ἀνθρώπου ποσὸν μεγαλύτερο ἀπὸ ἑκατὸ δολλάρια, και ὅταν μιλοῦσε γιὰ θησαυρὸς φανταζόταν βέβαια φτυαριές ἀπὸ φανταστικὰ φλουριά, μὰ δὲν ἐννοοῦσε περισσότερα ἀπὸ μερικὲς χούφτες πραγματικὲς δεκάρες. Ὡστόσο ὅσο θυμόταν τίς λεπτομέρειες τῆς χθεσινῆς περιπέτειας, τόσο ζωντανότερη και ζωηρότερη γινόταν στὴ μνήμη του και στὸ τέλος ἄρχισε νὰ σκέπτεται πὼς ἴσως νὰ μὴ ἦταν και ὄνειρο.

Ὡστόσο τὸ πρᾶγμα ἔπρεπε νὰ ξεκαθαρισθῇ. Θὰ ἔπαιρνε βιαστικὰ τὸ πρωῒνὸ του και ὕστερα θὰ πῆγαινε νὰ βρῇ τὸν Χώκ.

Ὁ Χώκ ἦταν καθισμένος στὴν κουπαστὴ μιᾶς βάρκας, παίζοντας μὲ τὰ πόδια του ποὺ τὰ εἶχε ρουτηγμένα στὸ νερό. Στὸ πρόσωπό του ἦταν ζωγραφισμένη ἡ πιδὲ βαθεῖα μελαγχολία.

Ὁ Τόμ ἀποφάσισε ν’ ἀφήσῃ νὰ μιλήσῃ πρῶτος ὁ φίλος του. “Αν ὁ Χώκ δὲν ἔλεγε τίποτε, τότε ἦταν ὁλοφάνερο πὼς εἶχε ὄνειρευτῇ.

— Γεῖά σου, Χώκ.

— Γεῖά σου.

Σιωπὴ γιὰ μιὰ στιγμὴ.

— Βρὲ, Τόμ, ἀν ἀφήναμε ἐκεῖνα τὰ καταραμένα ἐργαλεῖα στὸ ξερὸ δέντρο ἔβαλε τὴν ὥρα τὰ χρήματα. Ὅσο τὸ συλλογιέσαι μοῦρχειτ’ ἄλλο πρᾶγμα!

— Δὲν ἦταν ὄνειρο λοιπόν, δὲν ἦταν ὄνειρο! “Αχ, καλύτερα νὰ ἦταν ὄνειρο!

— Τί ἔκαμε λέει; Ὅχι πρῶτος πὼς ἦταν ὄνειρο; “Ας μὴν ἔσπαζε ἡ σκάλα και τότε σοῦλεγα ἐγὼ πόσο ὄνειρο θὰ ἦταν. Ὅλη τὴ νύχτα ἀπόψε

ὅλο μ’ ἐκείνον τὸν παλιοῖσπανὸ εἶχα νὰ κάνω—ποὺ νὰ χαθῇ!

— Νὰ μὴ χαθῇ καθόλου. Πρέπει νὰ τὸν βρούμε και νὰ βρούμε και τὰ χρήματα.

— Δὲν θὰ τὸν βρούμε ποτὲ, Τόμ. Μόνο μιὰ εὐκαιρία παρουσιάζεται στὸν καθένα κι’ αὐτὴ τὴν ἀφήσαμε και χάθηκε. Πρῶτα ἀπ’ ὅλα, ἀν τὸν ξανάβλεπα μπροστὰ μου ἐγὼ θὰ κοκάλωνα.

— Κι’ ἐγὼ τὸ ἴδιο. Μὰ ὅπως ὁποτε θάθελα νὰ τὸν δῶ και νὰ τὸν παρακολουθῶ ἀπὸ μακριὰ ὡς τὸ νούμερο δύο.

— Ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ νούμερο δὲν μοῦ βγαίνει ἀπ’ τὸ μυαλό. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί σημαίνει. Τί λὲς ἐσύ;

— Ξέρω κι’ ἐγὼ; Λὲς εἶναι τὸ νούμερο κανενὸς σπιτιοῦ, ἔ;

— Μπα, σὲ καλὸ σου. Πρῶτα ἀπ’ ὅλα σὲ τοῦτο τὸ χωριὸ ποὺ ζοῦμε ἐμεῖς οὔτε οἱ δρόμοι, οὔτε τὰ σπιτία ἔχουν νούμερα.

— Δίκιο ἔχεις. Γιὰ στάσου. Μήπως εἶναι τὸ νούμερο καμμιάς κάμαρας ξενοδοχείου.

— Αὐτὸ θάνα, δίχως ἄλλο. Δὲν ὑπάρχουν παρὰ δύο ξενοδοχεῖα. Θὰ τὸ μάθουμε στὸ λεπτό.

— Στάσου ἐδῶ, Χώκ, και περίμενε μὲ ὅπου νὰ γυρίσω.

Ὁ Τόμ ἔφυγε τρέχοντας. Δὲν τὸ θεωροῦσε ἀπαραίτητο νὰ φαίνεται παρὲς μὲ τὸν Χώκ στὰ κεντρικὰ μέρη. Ἀνακάλυψε λοιπὸν πὼς στὸ καλύτερο ξενοδοχεῖο τὸ δωμάτιο ἀρ. 2 ἦταν νοικιασμένο σ’ ἕνα νεαρὸ δικηγόρο. Στὸ δεύτερο ξενοδοχεῖο, ἡ μάλλον στὸ χάνι, τὸ δωμάτιο ἀρ. 2 ἦταν σωστὸ μυστήριο. Τὸ παιδί τοῦ ξενοδόχου εἶπε πὼς ἔμενε πάντα κλειδωμένο και πὼς ποτὲ δὲν εἶχε ἰδεῖ νὰ μπῇ ἢ νὰ βγῇ κανεὶς ἀπ’ αὐτὸ παρὰ μόνο τὴ νύχτα.

— Αὐτὰ ἀνακάλυψα, Χώκ, συμπέρανε ὁ Τόμ, και φαντάζομαι πὼς αὐτὸ εἶναι τὸ νούμερο δύο ποὺ ζητάμε.

— Κι’ ἐγὼ τὸ ἴδιο νομίζω, Τόμ. Καὶ δὲν μοῦ λὲς τί θὰ κάνης τώρα;

— Νὰ σοῦ πῶ. Τὸ ξενοδοχεῖο ἔχει και μιὰ ἄλλη μικρὴ πόρτα ποὺ βγάζει πίσω στὸν στενὸ δρομάκι ποὺ εἶναι ἀνάμεσα στὸ ξενοδοχεῖο και στὸ ψιλικατζίδικο. Θὰ μαζέψῃς λοιπὸν ὅσα κλειδιά γιὰ πόρτες μπορείς, τὸ ἴδιο θὰ κάνω κι’ ἐγὼ και τὴν πρώτη σκοτεινὴ νύχτα θὰ πάμε νὰ τὰ δοκιμάσουμε. Πρέπει ὅμως νὰ παραφυλάξουμε πρῶτα κι’ ἀπέξω κι’ ἀν δοῦμε και μπαίνει ἢ βγαίνει ἀπὸ κει μέσα ὁ Ἰνδιάνος Τζό, τότε εἶναι τὸ μέρος ποὺ γυρεύουμε, εἰδεμὴ θάχουμε κανεὶ λάθος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ’

Ἐπιτέλους ἔφτασε ἡ νύχτα ποὺ ὁ Χώκ και ὁ Τόμ ἔκριναν κατάλληλη γιὰ τὰ δοκιμάσουν τὴν περιπέτειά τους. Ἀρχισαν νὰ τριγυρίζουν κάτω ἀπὸ τὴν ταβέρνα ὡς τίς ἑννιά και ὁ ἕνας εἶχε τὰ μάτια του στὸ στενοσόκκακο κι’ ὁ ἄλλος στὴν κεντρικὴ πόρτα τοῦ ξενοδοχείου.

Ἡ νύχτα ἦταν ἑσπερὴ και γλυκειά κι’ ὁ Τόμ ἀποφάσισε νὰ γυρίσῃ σπῆτι του μὲ τὴν συμφωνία ὅτι ἀν συννέφιαζε ξαφνικὰ θὰ ἔρχοταν ὁ Χώκ νὰ νιαουρίσῃ κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό του και θὰ πῆγαιναν μαζί νὰ δοκιμάσουν τὰ κλειδιά.

Μὰ ἡ νύχτα ἐπέμενε νὰ μείνῃ ἑσπερὴ και στὸ τέλος ὁ Χώκ ἀπόκαμε νὰ φυλάγῃ καρτέρι και κατὰ τὰ μεσάνυχτα πῆγε κι’ αὐτὸς νὰ κοιμηθῇ σ’ ἕνα ἄδειο βαρέλι ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ κοντά.

Τὴν Τρίτη τὰ παιδιά ξαναδοκίμασαν μὰ εἶχαν τὴν ἴδια κακοτυχία. Τὸ ἴδιο και τὴν Τετάρτη. Τὴν Πέμπτη ὅμως ὁ καιρὸς ἔδειξε πὼς εἶχε σκοπὸ ν’ ἀλλάξῃ. Ὁ Τόμ γλύστρησε ἔξω γεμάτος αἰσιοδοξία. Κρατοῦσε στὰ χέρια του τὸ παλὶ φανάρι τῆς θεῖας του και τῶς σκεπασμένο μὲ μιὰ μεγάλη πετσέτα γιὰ νὰ κρύβῃ τὸ φῶς του. Ἐχῶσε τὸ φανάρι μέσα στὸ βαρέλι ποὺ ἦταν γυρμένο χάμω και χρῆσιμευε γιὰ κατοικία τοῦ Χώκ, τρύπωσε κι’ ἐκεῖνος μέσα και τὰ δύο παιδιά ἄρχισαν νὰ φυλάνε καρτέρι.

Κατὰ τίς ἑντεκα τὸ ξενοδοχεῖο ἔκλεισε και τὰ φῶτα του, τὰ μόνα φῶτα ποὺ βρισκόνταν ἐκεῖ κοντὰ ἔσβησαν. Κανένας ὅμως δὲν φαινόταν νᾶρχετοι. Κανεὶς δὲν μπῆκε και κανεὶς δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ στενοσόκκακο. Τὸ σκοτάδι ἦταν μαῦρο σὰν πίσσα και ἀπόλυτη ἡσυχία βασιλεῦσε ποὺ τὴν ἑπάρχευε μονάχα ὁ ἀντίλαλος μακρινῶν βροντῶν.

Ὁ Τόμ ἀναψε τὸ φανάρι, τὸ τύ-

λιξε μὲ τὴν πετσέτα κι’ ὕστερα σιγά-σιγὰ βγῆκε ἀπ’ τὸ βαρέλι και τράβηξε κατὰ τὸ στενὸ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὸν Χώκ.

Ὁ Χώκ ἔμεινε στὴν εἴσοδο τοῦ στενοῦ γιὰ νὰ φυλάγῃ βάρδια. Καθὼς στεκόταν ἐκεῖ μὲς στὸ σκοτάδι τοῦ φαινόταν πὼς δὲν περνοῦσαν οἱ ὥρες· ἐνοιοθε τὴν ἀγωνία νὰ τοῦ σφίγῃ τὴ καρδιά. Παρακαλιόταν νᾶβλεπε ἔστω και μιὰ μικρὴ λάμψη ἀπὸ τὸ φανάρι. Θὰ τὸν τρώαζε αὐτὸ βέβαια, μὰ θὰ ἦταν σημάδι ὅτι ὁ Τόμ βρισκόταν ζωντανός. Τοῦ φαινόταν πὼς εἶχε περάσει ἕνας αἰώνας ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἔφυγε ὁ Τόμ. Δίχως ἄλλο θὰ εἶχε λιποθυμήσει· μπορεί και νὰ τὸν εἶχαν σκοτώσει· μπορεί κιόλας τὸ παιδί νὰ εἶχε πάθει συγκοπή ἀπὸ τὴν ταραχὴ κι’ ἀπὸ τὸν τρόμο του· ποὺ ἔφερε κνεῖς;

Σιγά-σιγὰ προχωροῦσε κατὰ τὸ στενοσόκκακο ἀδιαφορώντας γιὰ τοὺς κινδύνους ποὺ ὠστόσο τοὺς ἔτρεμε. Κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του και μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι φοβόταν μήπως ἀκουσθοῦν και οἱ χτύποι τῆς καρδιάς του.

Ἐξαφνα ἕνα φῶς ἔλαμψε και ὁ Τόμ ὤρμησε ἀπάνω του:

— Τρέχα, φώναξε, τρέχα γιὰ τὴν χαθῆκαμε.

Δὲν χρειαζόταν στὸν Χώκ νὰ τοῦ τὸ πούν και δεύτερη φορὰ, μιὰ ἔφτανε. Ὅταν ξαναεῖπε ὁ Τόμ τὴ λέξη «τρέχα» εἶχε γίνεῖ κιόλας ἄφαντος.

Τὰ δύο παιδιά δὲν σταμάτησαν καθόλου οὔτε τὴν ἀναπνοή τους νὰ πάρουν, ἀλλὰ ἔτρεχαν ὥσπου ἔφτασαν στὸ ὑπόστεγο ἑνὸς παλιοῦ σφαγείου, στὴ ἄκρη τοῦ χωριοῦ. Μόλις μόρεσε ὁ Τόμ νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοή του εἶπε:

— “Αχ, Χώκ, τρομάρα ποὺ πῆρα! Δοκίμασα δύο κλειδιά νὰ ἰδῶ ἀν πιάνουν, μὰ ἔκαναν τόσο τρίξιμο ποὺ κόπηκε τὸ αἷμα μου. Ἀδύνατον νὰ γυρίσουν στὴ κλειδαριὰ. Τότε κι’ ἐγὼ στρίβω ἑλαφρὰ τὸ πόμολο, κι’ ἡ πόρτα ἀνοίγει! Δὲν ἦταν κλειδωμένη ἀπὸ μέσα! Μπαίνω μέσα, ξεσκεπάζω τὸ φανάρι και τί νὰ ἰδῶ;

— Τί εἶδες, Τόμ, τί εἶδες;

— Εἶδα; ἐπάτησα πὲς καλύτερα ἐπάνω στὸ χέρι τοῦ Ἰνδιάνου Τζό. Βρισκόταν χάμω στὸ πάτωμα ξαπλωμένος και κοιμόταν.

— Παναγία μου! Και τί ἔκανε σὰν μπῆκες μέσα; Ξύπνησε;

— Ὅχι, ἦταν τύφλα στὸ μεθύσι και δὲν κουνήθηκε καθόλου. Ἀρπαξὰ τὴν πετσέτα ποὺ εἶχε πέσει χάμω κι’ ἔφυγα.

— Τὸ κουτί τὸ εἶδες;

— Ὅχι, οὔτε κουτί, οὔτε σταυρό, οὔτε τίποτε. Δὲν πῆρε τὸ μάτι μου ἄλλο ἀπὸ μιὰ ἄδεια μπουκάλια κι’ ἔνα τενεκεδένιο ποτήρι ποὺ ἦταν πεσμένα δίπλα στὸ Τζό. Εἶχα καιρὸ νομίζεις νὰ κοιτάξω γύρω μου;

Γιὰ λίγη ὥρα και τὰ δύο παιδιά ἔμειναν σιωπηλά· ὕστερα ὁ Τόμ εἶπε:

— “Αν θέλῃς νὰ μ’ ἀκούσης, Χώκ, ἐγὼ λέω νὰ μὴν τὴν ξαναδοκιμάσουμε αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἐνόςω εἶναι ἐκεῖ μέσα ὁ Ἰνδιάνος Τζό. Καλύτερα εἶναι νὰ φυλάμε καρτέρι κάθε νύχτα και ὅταν δοῦμε τὸ Τζό νὰ βγαίνει, τότε μπαίνουμε κι’ ἀρπαζόμαστε τὸ κουτί ὅσο νὰ πῆς ἀμήν.

— Καλὰ, ἐγὼ θὰ φυλάω καρτέρι κάθε νύχτα ὡς τὰ ξημερώματα, ἀν μοῦ ὑποσχεθῇς ἐσὺ πὼς ἀναλαμβάνῃς τὰ ρέστα.

— Σύμφωνα. Ὅταν δῇς τὸν Τζό και φέυγῃ, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ἔρθῃς κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου και νὰ νιαουρίσῃς ἢ νὰ μοῦ πετάξῃς ἕνα χαλκᾶκι κι’ ἐγὼ ἀμέσως θὰ κατέβω. Τώρα πρέπει νὰ πάω σπῆτι. Σὲ κάνα-δύ ὥρες θὰ φέξῃ. Ἐσὺ γύρισε στὸ βαρέλι και φύλαγε ἀπὸ κει καρτέρι, ἀκούς;

— Σοῦπα πὼς θὰ φυλάω και θὰ φυλάω. Τί, παιδιά εἶμαστε τώρα; Θὰ κοιμάμαι ὅλη μέρα και θὰ ξαγρυπνάω τὴ νύχτα.

— Καλὰ, καλὰ, ἀν δὲν σὲ χρεια-στώ τὴν ἡμέρα Χώκ, θὰ σ’ ἀφήσω νὰ κοιμάσαι. Ἀν συμβῇ ὅμως τίποτε τὴ νύχτα, πετάξου κάτω ἀπ’ τὸ παράθυρό μου και νιαουρίσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ’

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Τόμ ἔμαθε μιὰ εὐχάριστη εἰδηση: ἡ Μπέκυ Ὁάτσερ εἶχε ἐπιτέλους καταφέρει νὰ πείσῃ τὴν μαμμὰ τῆς νὰ ὀρίσῃ τὴν ἡμέρα τοῦ περίφημου ἐκείνου πίκ-νίκ, ποὺ ὅλο τῆς τὸ ὑποσχόνταν και ὅλο τὸ ἀνέβαλλε. Ἡ χαρὰ τῆς Μπέκυ ἦταν ἀπερίγραπτη, μὰ δὲν ἦταν και μικρότερη ἡ ἀγαλλίαση τοῦ Τόμ. Ὁ κρυμμένος θησαυρὸς και ὁ Ἰνδιάνος Τζό γιὰ τὴν ὥρα παραμερίστηκαν και τὴν κυριώτερη θέση στὶς σκέψεις του τὴν πῆρε ἡ Μπέκυ και ἡ ἐκδρομὴ τῆς.

Οἱ προαυλῆσεις στάλθηκαν κι’ ὅλας τὸ ἴδιο ἀπόγευμα και ὁ παιδόκοσμος τοῦ χωριοῦ ἦταν πνιγμένος στὶς προετοιμασίες.

Ὁ Τόμ ἔμεινε ἄγρυπνος ὡς ἄργὰ τὴν νύχτα. Εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ γίνονταν ὅλα μαζί: ὅτι ἔρχοταν ὁ Χώκ, θὰ νιαουρίζε, θὰ ἔπαιρναν τὸν θησαυρὸ και τὴν ἄλλη μέρα θὰ ἐθάμπωνε τὴν Μπέκυ και ὅλη τὴν παρέα τοῦ πίκ-νίκ. Μὰ οὔτε ὁ Χώκ

ἦρθε, οὔτε τὸ νιαουρίσμα τοῦ ἀκούστηκε.

Τέλος πάντων ἔφτασε τὸ πρωῒ και κατὰ τίς δέκα μιὰ πολυθρόνη και εὐθυμῇ παρέα παιδιῶν μαζεύτηκε μπρὸς στὸ σπῆτι τοῦ δικαστῆ Ὁάτσερ. Ὅλα ἦσαν ἑτοιμα γιὰ τὸ ξεκίνημα. Κανένας μεγάλος δὲν συνώδευε τὰ παιδιά γιὰ νὰ μὴ τοὺς χαλάσῃ τὸ κέφι. Μόνον ὁ καπετάνιος και οἱ ναῦτες τοῦ βαποριοῦ, γιὰ τὴν ἐκδρομὴ θὰ γινόταν μὲ τὸ βαποράκι.

Τὸ φαίδρο πλήθος συγκεντρώθηκε στὴν ἀποβάθρα μὲ τὰ καλάθια του στὸ χέρι. Ὁ Σιδὴ ἄρρωστος και θὰ ἔμενε στὸ σπῆτι και ἡ Μαίρη θὰ καθόταν μαζί του γιὰ νὰ τοῦ κρατήσῃ συντροφιά.

Ἡ τελευταία παραγγελία ποὺ ἡ κυρία Ὁάτσερ ἔδωσε στὴ Μπέκυ ἦταν:

— Φοδᾶμαι πὼς θ’ ἀργήσῃς πολὺ νὰ γυρίσῃς. Ἴσως θὰ ἦταν καλύτερα ἀντὶ νὰ ἔρθῃς μόνη σου στὸ σπῆτι νὰ μείνῃς μαζί μὲ κανένα ἀπὸ τὰ κορίτσια ποὺ τὸ σπῆτι τῆς εἶναι κοντὰ στὴν ἀποβάθρα.

— Τότε, μαμμά, θὰ μείνω στῆς Σούζης Χάρπερ.

— Κοίτα νὰ εἶσαι φρόνιμη και νὰ μὴν κάνῃς ἀταξίες, ἀκούς;

Καθὼς προχωροῦσαν ὁ Τόμ εἶπε στὴ Μπέκυ:

— “Ακουσε, ἀντὶ νὰ πάμε στοῦ Χάρπερ τὸ σπῆτι νὰ τραδῇσωμε γιὰ τῆς χήρας Ντοῦγκλας ἐπάνω στὸ λόφο· θὰ βρούμε και παγωτὸ ξέρεῖς. Κάθε μέρα τρώει αὐτὴ παγωτό. Και θὰ εὐχαριστηθῇ τόσο νὰ μᾶς δῇ.

Ἡ Μπέκυ σκέφτηκε λιγάκι και ὕστερα εἶπε:

— Και τί θὰ πῇ ἡ μαμμά;

— Πὼς θὰ τὸ μάθῃ;

Τὸ κορίτσι ξανασκέφτηκε γιὰ δεύτερη φορὰ τὴν πρόταση και ἔπειτα εἶπε:

— Δὲν εἶναι καλὸ πρᾶγμα αὐτὸ μοῦ φαίνεται, ἀλλά...

...ἀλλά... κολοκῦθια. Ἡ μαμμά σου δὲν θὰ μάθῃ τίποτε, λοιπὸν τί πειράζει; Στοιχηματίζω πὼς ἀν τῆς περνοῦσε ἀπ’ τὸ μυαλό θὰ σοῦ ἔλεγε σίγουρα νὰ πᾶς ἐκεῖ ποὺ σοῦ λέω κι’ ἐγὼ. Τὸ ξέρω πὼς θὰ στέλεγε.

Ἡ φιλαδέλφια τῆς χήρας Ντοῦγκλας ἦταν ὀνομαστὴ και τὸ παγωτό τῆς ἦταν πολὺ ἐλκυστικὸ δόλωμα γιὰ τὴν Μπέκυ. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ πᾶνε, ἀλλὰ νὰ μὴν ποῦν σὲ κανένα τίποτε γιὰ τὸ νυκτερινὸ τους πρόγραμμα.

Ἐξαφνα τοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα τοῦ Τόμ ποὺ κόντεψε νὰ τοῦ χαλάσῃ ὅλη τὴν χαρὰ του: ἀν ἔρχοταν ἀπόψε ὁ Χώκ και τοῦ νιαουρίζε; Μὰ πάλι

νά παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ σχέδιό του νά πάῃ στῆς χήρας Ντούγκλας; "Αλ- λωστε, ὁ Χῶκ δὲν εἶχε ἔρθει τὸ πε- ρασμένο βράδυ· γιατί θάρχόταν σή- μερα; Ἡ βέβαιη διασκέδαση τοῦ βραδυοῦ τὸν τραβοῦσε περισσότερο ἀπὸ τὸν ὑποθετικὸ θησαυρὸ καὶ σὰν παιδί πού ἦταν, ἀποφάσισε νά κάνῃ ἐκεῖνο πού τοῦ παρουσιαζόταν γιὰ σίγουρο.

Τρία μίλλια μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη τὸ βαποράκι ἀγκυροβόλησε στὴ μέση ἑνὸς μικροσκοπικοῦ ὁρμου κι' ἐκεῖ ἐβόηκε. Τὰ παιδιά κατέβηκαν τρέ- χοντας καὶ σὲ μιὰ στιγμή τὸ δάσος γέμισε ἀπὸ τὶς φωνές τους καὶ τὰ γέλια τους. Ἐκα- ναν ὅ,τι μπορούσαν, γιὰ νά ζεσταθοῦν, νά ιδρώσουν καὶ νά κουρασθοῦν. Τὰ παιχνίδια τοῦ ἀνοῖξαν τὴν ὄρεξη καὶ σὲ λίγο πέσανε στὰ φαγητά. Ἐκάναν γενναῖο φαγοπότι καὶ ὕστερὰ πῆγαν κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τῶν μεγάλων δένδρων γιὰ νά ξεκουρασθοῦν καὶ νά κουβεντιάσουν. Σὲ λίγο ὅμως κάποιοι φώναξε:

— Ποῖς ἔρχεται στὴ σπη- λιά;

— Ὅλοι προθυμοποιήθηκαν νά τὸν ἀκολουθήσουν. Ἀμέ-

— Καλέ, ἐδῶ εἶναι χιλιάδες τάλληρα, εἶπε ὁ Τζὸ θαμπωμένος. (Σελ. 380, στ. γ')

σως ἀνοίχτηκαν τὰ δέματα μὲ τὰ κερὰ πού εἶχαν φέρει μαζί τους, κά- θε παιδί πήρε ἀπὸ ἓνα καὶ ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὸ λόφο.

Τὸ ἀνοίγμα τῆς σπηλιάς ἦταν ψη- λὰ ἐπάνω στὸ λόφο καὶ ἔμοιαζε σὰν ἓνα μεγάλο Λ. Ἡ βαρεία δρύϊνη πόρτα ἦταν μισάνοιχτη.

Μόλις ἔμπαινε κανεὶς μέσα βρισκό- ταν σ' ἓνα μικρὸ δωμάτιο, κρύο σὰν ψυγεῖο ὅπου ἀπ' ὅλες τὶς μεριές ἔ- σταζε νερό. Ἦταν πολὺ ρωμαντικὸ καὶ ἐπιβλητικὸ νά στέκεται κανεὶς μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι καὶ νά κοι- τάξῃ ἔξω τὴν κοιλάδα πού ἔλαμπε στὸν ἥλιο καταπράσινη.

Γρήγορα ὅμως ξεθύμανε αὐτὴ ἡ ἐντύπωση καὶ τὰ παιδιά ἄρχισαν νά προχωροῦν. Μόλις ἓνα κερὶ ἀνάφτη- κε ὅλοι οἱ ἄλλοι χύμηξαν μὲ τὰ κε-

ριά τους ν' ἀνάψουν κι' αὐτοί. Ἐγι- νε σωστὴ πάλι, ποῖς νά πρωτοπρο- φτάσῃ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νά πέσῃ τὸ κερὶ χάμω, νά τσαλαπατηθῇ καὶ νά σβύσῃ. Ἄλλο κερὶ ἀνάφτηκε, ἄλλο κυνηγητό, ἄλλος καυγᾶς· κάθε πρᾶγμα ὅμως ἔχει τὰ ὅριά του. Σὲ λίγο ἡ συνοδεία τῶν μικρῶν κατέ-βαινε τὸν κατηφορικὸ διάδρομο τῆς σπηλιάς καὶ οἱ φλόγες τῶν κεριῶν ἔδειχναν ἀμυδρά τοὺς ψηλοὺς θόλους μὲ τοὺς σταλακτίτες πού εἶχαν εἴκο-σι μέτρα ὕψος. Ὁ διάδρομος ὅπου περπατοῦσαν ἦταν στενὸς μ' ἀπ' αὐ-

νοὺς δρομάκους, νά προχωροῦν μέσα στοὺς σκοτεινοὺς διαδρόμους καὶ νά ξαφνίζῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον ἐκεῖ πού τὰ δρομάκια συναντιόνταν. Σὲ λιγάκι οἱ παρέες ἄρχισαν νά βγαίνουν μαζί-μαζὶ ἀπὸ τὴ σπηλιά, μουσκεμμένοι ἀπὸ τὴ δροσιά, μὲ τὶς πλάτες γεμάτες γύψους, ἀλλὰ φαιδροὶ καὶ ζωντοί. Μόλις βγήκαν εἶδαν μ' ἐκπληξή- τους ὅτι δὲν εἶχαν προσέξει καθόλου τὴν ὥρα κι' εἶχε κιόλας ἀρχίσει νά νυκτώνῃ. Ἡ σφύριχτρα τοῦ βαποριοῦ τὰ καλοῦσε τώρα καὶ μισὴ ὥρα μὰ οὔτε τὴν εἶχαν ἀκούσει.

Ὅταν τὸ βαποράκι μὲ τοὺς εὐθυ- μους καὶ τρελλοὺς ταξιδιώτες του ἐ- γέμισε καὶ ξεκίνησε νά γυρίσῃ πίσω, κανεὶς δὲν στενοχωριόταν πού εἶχε περάσει ἡ ὥρα, ἐκτὸς ἴσως ἀπὸ τὸν καπετάνιο.

Ὁ Χῶκ βρισκόταν κιόλας στὴ βάρ- δια του ὅταν τὸ βαποράκι μὲ τὰ ἀ- ναμμένα φῶτα πέρασε ἀπὸ κάτω. Δὲν ἄκουσε κανένα θόρυβο στὸ κατὰστρω- μα γιατί τὰ παιδιά ἀποκαμωμένα δὲν εἶχαν ὄρεξη οὔτε νά κουνηθοῦν, οὔτε ν' ἀνοίξουν τὰ χεῖλιά τους. Δὲν μπο- ροῦσε νά καταλάβῃ τὴν εἶδους βαπο- ράκι ἦταν αὐτὸ πού περνοῦσε τέτοια ὥρα, μὰ ὕστερὰ τὸ ξέχασε κι' ἀφο- σιώθηκε στὴ δουλειά του.

Στὶς δέκα ἔπαψαν οἱ θόρυβοι, τὰ σκόρπια φῶτα ἄρχισαν νά σβύνουν ἓνα-ἓνα, οἱ διαβάτες στοὺς δρόμους γίνονταν σπάνιοι καὶ τὸ χωριὸ ἔπε- σε νά κοιμηθῇ. Στὶς ἑντεκα ἔσβυσαν καὶ τὰ φῶτα τῆς ταβέρνας. Τώρα βα- σίλευε παντοῦ τὸ σκοτάδι. Ὁ Χῶκ περίμενε καὶ οἱ ὥρες τοῦ φαίνονταν ἀτέλειωτες.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΓΣΟΥΛΗ

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ

ΜΟΥΡΘΕΣ ΜΕ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Μουρθες μὲ λούλουδα στὸ χέρι
Καὶ στὴ ματιά σου μ' ἓνα ἀστέρι,
Κι' ἔχεις, κορούλα μου, πού λές...
Χάρες πολλές... γλύκες πολλές...

Περὶ φανῇ εἶσαι—σὰν παγῶνι!..
Μὰ στὴν ψυχὴ μου, σὰν παγῶνι
Ζέστα τῆς δίνεις σὺ μὲ μιὰς,
Καθὼς γελάς... καθὼς γελάς!..

Ἀνθοῦν στὴν ὄψη σου ζουμπούλια
Βλέπω στὰ μάτια σου τὴν πούλια,
Ξοφλᾷς τὴν κάθε σου ὀφειλή,
Μ' ἓνα φιλή... μ' ἓνα φιλή!..

Στρωτὰ τὰ λόγια σου ὡς μιλάνε
Ζάχαρη γιὰ σερμπέτι νάσαι;
Γλύκα ἀφοῦ χύνουν κι' εὐωδιά,
Μὲς στὴν καρδιά, μὲς στὴν καρδιά...

Ἀσπροι, ὡς Ἐσὺ δὲν εἶσαι οἱ κρῖνοι,
Κι' ὅποιος σὲ δεῖ, σὰν θέλει, ἄς κρῖνει.
Κι' ἂν γὼ γελιέμαι—τί ντροπή!..
Μὴ μοῦ τὸ πεῖ!.. Μὴ μοῦ τὸ πεῖ!..

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ-ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΧ ΒΕΓΟΥΕΝ — ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ»

Πέρασαν ψηλά πάνω ἀπὸ τὴ λί- μνη τῆς Βαϊκάλης πού ὕστερὰ ἀπὸ λίγο δὲν σχημάτιζε ἀπὸ πίσω τους παρά ἓνα φωτεινὸ σημεῖο στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα. Πότε-πότε φαίνονταν κανένα χωριὸ σὰν σκοῦρος λεκὲς μέ- σα στὴν ἀπέραντη λευκότητα τῆς στέππας. Καὶ ὅσο πὺδ προχωροῦσαν πρὸς τὸ βορρᾶ, τόσο πὺδ πυκνὸς καὶ ἀδιαπέραστος γινόταν ὁ χιόνινος μαν- δᾶς.

Ὑστερὰ ἀπὸ δεκαπέντε ὥρῶν πτή- ση ἓνας ἀπὸ τοὺς πιλότους, δείχνον- τας ἓνα σημεῖο πέρα στὸν ὁρίζοντα φώναξε δυνατὰ γιὰ ν' ἀκουσθῇ ἡ φω- νή του πάνω ἀπὸ τὸν θόρυβο τῶν μηχανῶν: «Ἡ Γιακού- τσκη».

Τὴν ἴδια στιγμή τὰ δυὸ ἀεροπλάνα ἔγειραν καὶ ἄρ- χισε ἡ κατάβαση. Ἡ ἓνα κτίριο πού ἔμοιαζε σὰν κάστρο καμωμένο ἀπὸ κορ- μὸς δέντρων ἐφάνηκε σὰν ν' ἀνεβαίνῃ πρὸς τ' ἀερο- πλάνο. «Τὸ φρούριο τῶν κοζάκων», αὐρλιαξε πάλι ὁ πιλότος.

Χτισμένο κατὰ τὶς ἀρ- χές τοῦ ΙΗ' αἰῶνα τὸ φρούριο αὐτὸ διατηροῦσε ἀκόμη τὴν ὑπερήφανη ὀ- ψη του, μὰ ἦταν σχεδὸν ἐ- ρειπωμένο. Σὲ λίγο τὰ δυὸ ἀεροπλάνα προσγειώθηκαν τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο στὴν παγωμένη «τούντρα». Ὁ Τῶκεττ καὶ ἡ Ναδία βρί- σκονταν κιόλας ἐκεῖ γιὰ νά ὑποδεθοῦν τοὺς ταξιδιω- τες. Ὁ Ἀμερικανὸς ἔκα- νε χάρες, πού πολὺ λίγο συμδιβάλλονταν μὲ τὸν φλε- γματικὸ χαρακτήρα του. Κουνόυσε ἓνα μαντήλι κι' ἔτρεχε κοντὰ στὸ ἀερο- πλάνο καὶ δὲν εἶχε ἀκόμη καλὰ-καλὰ ἀνοίξει ἡ πόρ- τα πού ἔτρεξε καὶ φώναξε στοὺς φίλους του:

— Χαίρομαι πολὺ πού σὰς ξαναβλέπω. Ὅλα ἐδῶ εἶναι ἐν τάξει. Ὁ ὁδηγὸς εἶναι ἑτοιμὸς νά μᾶς πᾶῃ ἐκεῖ πού θέλουμε καὶ μᾶς βεβαιώνει ὅτι θὰ μᾶς κάνῃ νά βροῦμε αὐτὸ πού 'γου- ρεύουμε. Οἱ πάγοι ὅμως ἄρχισαν κιόλας νά λυώ- νουν. Πρέπει νά φύγουμε ἄμέσως.

Ἐδῶ ὅμως μπήκε στὴ μέση ἡ Ναδία καὶ δήλωσε κατηγορηματικὰ ὅτι γιὰ τὴν ὥρᾶ οἱ φίλοι τους εἶχαν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυση ὕ- στερὰ ἀπὸ τὸ πολὺ ὥρᾳ ταξίδι τους καὶ ὅτι αὐρὶο θὰ συζητοῦσαν γιὰ σπουδαῖα ζητήματα. Ἐτοί ὁ Τῶκεττ ἀνάγκασθηκε, ἔν και μὲ λύπη του, νά ὑποταχθῇ καὶ ὅλοι μαζί διευθύν-θηκαν πρὸς τὸ ξύλινο σπίτι πού ἓνας πλούσιος Γιακούτης εἶχε παραχωρή- σει στοὺς ἐξερευνητές.

Ἀπὸ πίσω τοὺς ἀκολουθοῦσε μιὰ ὁλόκληρη συνοδεία ἀπὸ φιλοπερίε- ρους Γιακούτες. Ὅλοι ἦταν ντυμένοι μὲ προδιές στολισμένες μὲ πολὺ χρω-

μα κεντήματα. Δὲν ἔδειχναν καμμιὰ ἐχθρική διάθεση, μόνον ἀσυγκράτη- τη περιέργεια ζωγραφίζονταν στὰ λοξὰ τους ματάκια.

Ὁ κύριος τοῦ σπιτιοῦ περίμενε τοὺς ξένους του στὴν πόρτα καὶ χα- μογελώνοντας εἶπε τὸ «καλῶς ὠρίσατε» στὸν Νταρλιέ καὶ στὸν Μουζέν. Τὸ τραπέζι ἦταν ἑτοιμὸ· σούπα ἀπὸ ψά- ρι καπνιστό, ψητὸς τάρανδος, ξυνό- γαλα, ὅλα ποτισμένα μὲ βαρὺ, ζε- στὸ τσάι. Ὅλοι ἐτίμησαν τὸ γεῦμα κι' ὕστερὰ μαζεύτηκαν γύρω ἀπὸ τὸ κτιστὸ τζάκι ὅπου οἱ Γιακούτες κά- πνιζαν τὶς μακρὲς τους πίπες.

Τὸ ἄλλο πρωτὶ κάποιος κτύπησε τὴν πόρτα. Ἦταν ὁ ὁδηγὸς πού εἶ- χε ἔρθει νά ζητήσῃ ὁδηγίες. Ὅλοι εἶχαν σηκωθεῖ καὶ ἔπιναν τὸ τσάι τους.

— Ὁ ὁδηγὸς μας, εἶπε ἡ Ναδία.

Ἦταν ἓνας ἀντρας καμ- μιὰ σαρανταριά χρόνων, μικρὸσωμος καὶ στιβαρὸς, μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστι- κά τῆς τουρκομογγολικῆς φυλῆς, πού εἶχε κατακλύ- σει τὶς βορεινὲς αὐτὲς ἐ- παρχίες τὸν ΙΔ' αἰῶνα. Στεκόταν ἀπαθὲς καὶ ἀ- διάφορος κάτω ἀπὸ τὰ τέ- σα βλέμματα πού ἦταν καρφωμένα ἐπάνω του καὶ τὸ πρόσωπό του δὲν ἔδει- χνε τίποτε. Εὐθὺς ἄρχισε ἡ συζήτηση. Ὅλοι ἔλαβαν μέρος, ὡς κι' ὁ [κύριος τοῦ σπιτιοῦ. Στὸ τραπέζι ἀπλώθηκε ἓνας μεγάλος χάρτης καὶ ζητήθηκε πρῶ- τα ἡ γνώμη τῶν πιλότων.

Τὸ ζήτημα πού τοὺς ἀ- πασχολοῦσε ἦταν νά πε- τᾶσουν χωρὶς σταθμὸ ὡς τὶς ἐκβολές τοῦ Ἰντικίρκα. Ἐκεῖ θὰ ἐγκαταστοῦσαν τὴ βάση τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τους καὶ ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ξεκινούσαν μὲ τὰ αὐτοκίνητα ἑλκηθρα γιὰ νά φθάσουν γιὰ τὰ μαμ- μούθ.

— Πρόκειται νά μετα- φερθοῦν δέκα τόννοι ὡς τὶς ἀκτὲς τοῦ Παγωμένου Ὁκεανοῦ τρεῖς χιλιάδες χιλιόμετρα μ' ἓνα πῆδημα, συμπέρανε ὁ Μουζέν.

Οἱ πιλότοι τοῦ εἶπαν ὅ- τι θὰ μπορούσαν νά δια- νύσουν τὴν ἀπόσταση αὐ- τὴν μέσα σὲ δεκαεξ ἡ δε- καεπτὰ ὥρες.

— Οἱ κινητῆρες μας

ΕΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Κουβεντούλα στὸ φράκτη. Δὲν θυμίζουν τὸν Τὸμ Σῶγερ καὶ τὴ Μπέιν;

λειτουργούν θαυμάσια, είπαν. "Αν δεν μάς τύχη κανένα άπρόοπτο έμπόδιο μέσα σέ δεκαπέντε ήμέρες θά έχουν μεταφερθεί και οι δέκα τόννοι στόν προορισμό τους.

Στό σημείο αυτό ο Γιακούτης οδηγός έκανε μιá παρατήρηση· είπε ότι ή άνοιξη πού έρχόταν θά άλλαζε ριζικά τήν όψη τής χώρας. Μόλις έλυωναν οι πάγοι οι στέπες θά γίνονταν βάλτοι και λίμνες, και τά άεροπλάνα θά εύρισκαν μεγάλες δυσκολίες στήν προσγείωση και στήν απογείωσή τους.

— "Ε, τότε θά φύγουμε αύριο κιόλας, είπε ο Τώκεττ.

Οι έτοιμασίες έγιναν βιαστικά. Οι κυριώτερες άποσκευές φορτώθηκαν στ' άεροπλάνα και δέν έμειναν παρά μόνον τά κιβώτια με τά έλκυθρα και τά κιβώτια τής βενζίνας. Ύστερα τά μετάλλια πουλιά σηκώθηκαν ψηλά στόν άέρα και μ' ένα πέταμα, διασχίζοντας τόν άέρα πάνω άπό τίσ άπέραντες λευκές έκτάσεις τής Ταϊγκα, τίς λίμνες τής, τούς ποταμούς τής και τά χαμηλά βουνά τής ξανακατέβηκαν στή γή στό κέντρο μιás παγωμένης πεδιάδας, δεκαεπτά ώρες μετά τήν άναχώρησή τους άπό τή Γιακούτση.

Μέσα σέ λίγες μέρες, χάρις στή βοήθεια πού τούς πρόσφεραν μιá φυλή Γιακούτων κυνηγών, ή άποστολή έστησε δυό ξύλινα υπόστεγα ευρύχωρα και ασφαλισμένα άπό κάθε κακοκαιρία. Γύρω έβαλαν ένα φράχτη άπό χονδρούς κορμούς δένδρων πού περιστοιχίζει τά υπόστεγα και τήν άποθήκη τής βενζίνας, πού τήν είχαν σκάψει στή γή και τήν είχαν σκεπάσει προσεκτικά άπό πάνω με χώμα.

Τά άεροπλάνα έφεραν τά τελευταία κιβώτια τήν ήμέρα άκριβώς πού ο ποταμός ξεπαγώνει όριστικά. Κάθε τόσο ακούγονταν οι φοβεροί κρότοι, πού έμοιαζαν με κανονιές. "Ήταν οι πάγοι πού έσπαζαν και κατακυλοούσαν πρὸς τή θάλασσα.

Τά άεροπλάνα έτοιμάζονται νά ξαναγυρίσουν στή βάση τους στήν Ίρκούτση. Πρίν νά φύγουν όμως ο Μπάζιλ Τώκεττ πήρε κατά μέρος τούς πιλότους και συνενώθηκε μαζί τους κρυφά γιά κάτι, χωρίς νά πη τίποτε στούς άλλους. Και με μεγάλη έκπληξή τους ο Μουζέν κι' ο Νταρλιέ κι' ή Ναδία είδαν τά δυό μεγάλα μετάλλια πουλιά, νά γυρίζουν πίσω στίς έκβολές τού ποταμού. «Έσχάσαμε τίποτε ;» άναρωτιόνταν, ένῳ ο Τώκεττ τούς κοίταζε γεμάτος ειρωνεία. Τά άεροπλάνα προσγειώθηκαν στή μέση τής πλημμυρισμένης πε-

διάδας και μπροστά στίς «γιορτές», τίς καλοκαιρινές κατοικίες τών νομάδων τής Σιδηρίας, πού είναι κάτι μεταξύ καλύδας και τέντας. Οι πόρτες τών άεροπλάνων άνοιξαν και τότε ο Μουζέν και οι συντρόφοι του είδαν μ' έκπληξή τους ότι τ' άεροπλάνα ήταν μέσα γεμάτα με μεγάλες μπάλλες σανό.

— Είναι γιά νά ταΐσουμε τό μαμμούθ μόλις ξυπνήση. Τίς πρώτες ήμέρες θά έχη μεγάλη πείνα.

"Ολοι έβαλαν τά γέλια και ξεφόρτωσαν τό σανό άπό τ' άεροπλάνα. Γέμισαν μιá άδεια καλύδα με τίς μπάλλες άπό τό χόρτο και τά άεροπλάνα, έλαφρωμένα πιά άπ' τό φορτίο τους ύψώθηκαν πάλι στόν άέρα, όριστικά αυτή τή φορά.

"Η έγκατάσταση τού στρατοπέδου γινόταν με κάθε ταχύτητα. "Ο πομπός τού άουρμάτου στήθηκε άπάνω σ' ένα άπό τ' αυτοκίνητα έλκυθρα και τό πρώτο τηλεγράφημα στάλθηκε στόν καθηγητή Λαρίζακ.

"Ολη ή χώρα ήταν πλημμυρισμένη άπό τούς πάγους πού έλυωναν. Τό στρατόπεδο όμως ήταν στήμένο έπάνω σ' ένα μικρό ψήλωμα κι' έτσι δέν κινδύνευε άπό τά νερά.

"Η πλημμύρα πού σκέπαζε τήν πεδιάδα όλόκληρη έκανε άδύνατη κάθε έξερεύνηση. Γι' αυτό ήταν ο γιακούτης οδηγός πρότεινε στούς έξερευνητές νά άπασχολούν τίς ελεύθερες ώρες τους με τό ψάρεμα, δέχθηκαν όλοι με μεγάλο ένθουσιασμό. Πήραν άπόχες και καλαμίδια και πήγαν στήν άκρη τού ποταμού όπου ψάρευαν οι Γιακούτες και βάλθηκαν νά ψαρεύουν μαζί τους. Τό πελώριο φράγμα τών πάγων στό τέλος δέν μπόρεσε ν' άνθέξη στή φοβερή πίεση τών νερών πού κατέβαιναν άπό τήν πεδιάδα και άπό τό ποτάμι κι' ένα μεσημέρι έσπασε με δαιμονικό θόρυβο. Τότε τό ποτάμι χύμισε με άσυγκράτητη όρμη πρὸς τήν άνοιχτή θάλασσα. "Αρχισε τό καλοκαίρι στή Σιδηρία.

Μόλις έλευθερώθηκε ή γή άπό τά νερά και τούς πλωτούς πάγους ο Νταρλιέ δήλωσε :

— Πρέπει νά άρχίσουμε τίς έρευνές μας στούς όρυκτους πάγους πού βρίσκονται στίς άπότομες όχθες τών ποταμών. "Εκεί θά βρούμε τά μαμμούθ. Τά πρώτα μαμμούθ βρέθηκαν μέσα στό λεκανοπέδιο τού Κολύμα. "Ο ακολουθήσουμε αυτή τήν διαδρομή και άν αποτύχουμε θά στρίψουμε πρὸς τήν άνατολικά.

"Ο οδηγός δέν έφερε καμιά άντίρρηση κι' έτσι τό αυτοκίνητο έλκυ-

θρο προχώρησε πρὸς τό έσωτερικό. Στό βάθος τής παγωμένης τούντρας είδαν ύστερα άπό αρκετές ώρες νά ζωγραφίζεται στόν όρίζοντα μιá σκοτεινή γραμμή : ήταν τό δάσος. Σέ λίγο ή γή άρχισε νά παίρνει σκοURO χρώμα. Οι πάγοι εξαφανίζονται και φαίνονται οι λειχήνες, ή μούσουλαι και οι άλλοι προάγγελοι τού δάσους. Τά δέντρα άρχίζουν ένα χιλιόμετρο παρά κάτω. "Ήταν όλα σημάδες με άραιόν έσαιο, πυκνά πυκνά φυτρωμένες ή μιá κοντά στήν άλλη γιά ν' άντιμετωπίσουν όλες μαζί ένωμένες τή μανία τού βοριά. Οι κορμοί τους ήταν στενοί και όμως μέλο πού έμοιαζαν τόσο νέα; τά δέντρα αυτά είχαν ήλικία πολλών αιώνων. "Η σκληρή πάλη τους όμως πρὸς τήν άγρια φύση δέν τ' άφηνε νά μεγάλωσουν και ν' άναπτυχθούν.

"Επειδή ήταν άδύνατο νά προχωρήσουν μέσα στό δάσος, οι άρχηγοί τής άποστολής αποφάσισαν ν' ακολουθήσουν τήν όχλη τού ποταμού πού έτρεχε στήν άκροδασιά. Τό αυτοκίνητο έλκυθρο προχωρούσε χωρίς νά συναντά πολλές δυσκολίες.

Τήν πέμπτη ήμέρα μετά τήν άναχώρησή τους άπό τή Γιακούτση, οι έξερευνητές ξεχώρισαν άπό μακριά ένα καπνὸ ν' άνεβαίνει ψηλά στόν ούρανό. Πλησιάζουν σ' ένα καταυλισμό. "Ο οδηγός ξεκίνησε μόνος του πεζή πρὸς εκείνο τό μέρος και γύρισε μερικές ώρες άργότερα συνοδευμένος άπό δυό Γιακούτες, με έκδηλο μογγολικό τύπο, καθαλλικεμένους έπάνω σέ τράνδους.

"Η Ναδία πού ήξερε τή γλώσσα μετάφρασε στούς άλλους όσα έλεγε ο οδηγός.

— Οι άνθρωποι αυτοί λένε ότι σέ τριών ήμερών δρόμο πρὸς τά "Ανατολικά οι πάγοι πού έλυωσαν έρριξαν ένα μεγάλο κομμάτι άπό τήν άπόκρημνη όχλη ένός ποταμού. Στό μέρος εκείνο βρήκαν τέσσερες χαλιόδοντες άπό μαμμούθ και αρκετές τρίχες άνακατωμένες με χώμα.

— Ρωτήστε, είπε ο Τώκεττ, άν θέλουν νά μάς οδηγήσουν σ' εκείνο τό μέρος.

"Η Ναδία μετάφρασε τήν πρόταση στόν οδηγό κι' εκείνος πάλι στούς άλλους. Μά εκείνοι κούνησαν άρνητικά τό κεφάλι.

— Λένε πως οι Λαμούτες, οι κάτοικοι εκείνης τής περιοχής είναι πολύ άγριοι και φοβερά προληπτικοί. Θεωρούν τό μαμμούθ σάν ένα ζώο ιερό, ένα είδος πελώριου τυφλοπόντικα πού ζή κάτω άπό τή γή και πεθαίνει μόλις άντικρύσει τό φῶς τής ήμέρας. Τώρα και δυό χρόνια θερί-

στηκαν άπό μιá μυστηριώδη έπιδημία και ύποστηρίζουν πως αυτή ήταν ή έκδίκηση τού μαμμούθ έπειδή μερικοί λευκοί είχαν έρθει έδῶ και είχαν κάνει έρευνες άνάλογες με τίς δικές μας.

— Δέν υπάρχει τρόπος νά τούς δωροδοκήσουμε ;

— Δύσκολο. "Αλλωστε σκέπασαν προσεκτικά τό μέρος, ώστε άν κανείς δέν τό ξέρει νά μὴν τό άνακαλύψη.

— "Εμείς όπωσδήποτε θά πάμε, είπε ο Τώκεττ.

"Υστερα άπό μιá σύντομη σύσκεψη άποφασίστηκε νά γυρίσουν πίσω στόν καταυλισμό γιά νά πάρουν πάλι ό,τι χρειαζόταν γιά τίς έρευνές τους.

Μετά δύο ήμέρες ή άποστολή είχε ξαναγυρίσει στό βάση τής. Φόρτωσαν και τά τρία αυτοκίνητα έλκυθρα με όσες προμήθειες κι' έργαλεία μπορούσαν και ξεκίνησαν, οδηγώντας ο καθένας άπό ένα αυτοκίνητο. "Ο Νταρλιέ είχε πάρει θέση δίπλα στή νέα. "Όταν έφθασαν στό μέρος πού είχαν συναντήσει τούς Γιακούτες, ο άρχηγός τής φυλής ήρθε και τούς χαιρέτησε ο ίδιος και είπε στή Ναδία πως είχαν δει τούς Λαμούτες νά κατεβαίνουν πρὸς τή θάλασσα νά κυνήγουν δίχως άλλο φῶκιες. Τό νέο αυτό ήταν έξαιρετικά ευχάριστο γιατί οι άποστολή τώρα πιά δέν θά συναντούσε έμπόδιο στίς έρευνές τής. Ποιός θά τούς οδηγούσε όμως στό μέρος εκείνο πού είχαν άνακαλυφθή τά μαμμούθ ;

Οι Γιακούτες έτοιμάζονταν νά κατεβούν κι' αυτοί στή θάλασσα και τότε ο Μουζέν τούς πρότεινε νά τούς προσάβη αυτός στήν ύπηρεσία του με τήν ύπόσχεση ότι θά τούς εξασφάλιζε όλο τόν άνεφοδιασμό τους σέ τρόφιμα γιά τό χειμῶνα.

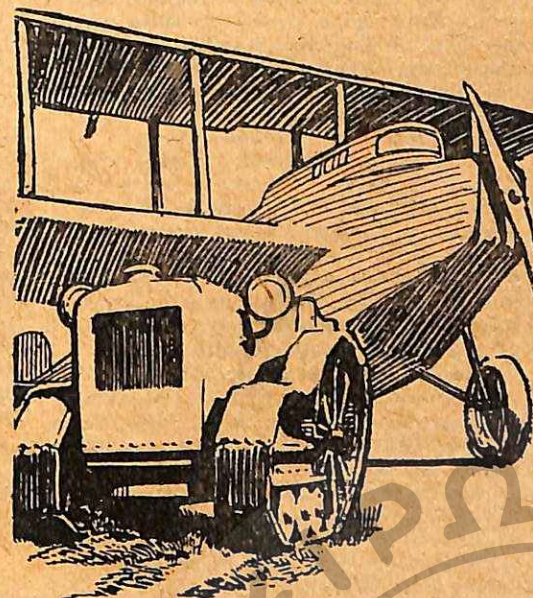
Πραγματικά, στούς έξερευνητές δέν στείλιζε τίποτε νά προσφέρουν ένα μέρος άπό τίς προμήθειές τους. "Ως τό χειμῶνα είχαν καιρό ν' άνεφοδιαστούν.

Οι Γιακούτες δέχθηκαν με προθυμία τήν πρόταση. "Ο καταυλισμός ξεστήθηκε και τό καραβάνι έβαλε μπρός. Μπροστά πήγαιναν τ' αυτοκίνητα και ακολουθούσαν οι Γιακούτες με τό κοπάδι τών τράνδων. "Υστερα άπό τριών ήμερών πορεία έφθασαν σέ μιá χαράδρα πού οι άπότομες πλευρές τής στέφονταν στήν κορφή άπό τά δένδρα. Οι Γιακούτες άρχισαν νά έξερευνούν τό έδαφος βήμα πρὸς βήμα προσπαθώντας ν' άνα-

καλύψουν πουθενά κανένα ίχνος.

Πρώτη ή Ναδία άνακάλυψε μέσα στίς λάσπες ένα κομμάτι χοντρό πετοί σκεπασμένο άπό κοκκινωπές τρίχες, πού έμοιαζε πολύ με δέρμα άπό μαμμούθ.

"Ολοι συγκινήθηκαν άπό τήν άνακάλυψη. Τί έμελλε νά βρουν άκόμη άραγε ; "Ο Μουζέν ήταν πολύ έπιφυλακτικός. "Υστερα άπό προσεκτική εξέταση τής τοποθεσίας εκείνης πιστοποίησε πως θά ήταν άδύνατο νά βρουν αυτό ένα ζώο παγωμένο και διατηρημένο στήν έντέλεια ο ποταμός άλλαξε συχνά κοίτη και πότε θά σκέπαζε πότε θά ξεσκέπαζε τή γή. Οι προβλέψεις τους βγήκαν άληθινές. "Αφού έβαλαν τούς Γιακούτες νά σκάψουν με άξίνες και φτυάρια έβγαλαν στήν επιφάνεια ένα κι'

«Τό πελώριο άεροπλάνο πού μετέφερε τά μέλη τής άποστολής». (Σελ. 378, στ. β').

ύστερα δύο σκελετούς άπό μαμμούθ, πού τίς σάρκες τους τίς είχαν φάει τ' άγρια θηρία.

Πάιρνοντας μαζί του τόν Γιακούτη οδηγό ο Μουζέν αποφάσισε νά προχωρήσει πρὸς τό κέντρο τού όρυπείδιου. "Ενα πρωί, καθώς κατέβαιναν σέ μιá στενή λαγκαδιά, όπου ποτέ δέν είχαν εισχωρήσει οι άκτινές τού ήλιου, ή Ναδία είδε νά ξεπροβάλλη άπό τούς πάγους ένα κιτρινωπό κυλινδρικό άντικείμενο. "Εβαλε μιá φωνή γιατί είχε άναγνωρίσει τή μύτη άπό τόν χαλιόδοντα ένός μαμμούθ. "Ο οδηγός έτρεξε κοντά τής. "Εξετάσε προσεκτικά τή μύτη αυτή και είπε :

— Είναι έδῶ θαμμένο ένα μαμμούθ, πλαγιασμένο στό δεξι πλευρό. Τό κεφάλι του είναι εκεί και τό κορμί του αυτού.

Και με τό δάχτυλό του έδειχνε τή θέση πού υπέθετε ότι έπιανε τό μαμμούθ.

— Πώς μπορείς νά τό ξέρης ; άπόρησε ή Ναδία.

"Ο Γιακούτης χαμογέλασε και δείχνοντας ένα σημείο έλαφρά φαγωμένο είπε :

— Τό μαμμούθ έσκαβε τή γή με τά δόντια του γιά νά βγάξη άπό μέσα ρίζες γιά τήν τροφή του. Τό χαυλιόδοντό του είναι φαγωμένο έδῶ. Αυτό δείχνει ότι τό σώμα του είναι εκεί.

Με τό σιδερένιο του μπαστούνι ο Μουζέν δοκίμασε νά σκάψη. Μά ο πάγος ήταν ως επάνω σκληρός σάν τό κρύσταλλο. Καί τότε γύρισε και κοίταξε τή Ναδία. "Η ίδια έλπίδα είχε γεννηθεί και στούς δυό.

Μόλις ο Νταρλιέ άντίκρουσε τόν Μουζέν κατάλαβε άμέσως πως είχε νά τού άνακοινώση μιá σημαντική άνακάλυψη.

— Τό βρήκατε ; φώναξε.

— "Ισως, άπάντησε ο Μουζέν. Πρέπει όμως νά πάμε άμέσως.

Φορτώθηκαν με φτυάρια και άξίνες και συνοδευμένοι άπό μερικούς Γιακούτες κατέβηκαν στή χαράδρα όπου ήταν θαμμένο τό μαμμούθ κι' άρχισαν νά τό ξεθάβουν. Τό χῶμα και κάτω άπό τά χιόνια άκόμη ήταν σκληρό σάν βράχος, τόσο ήταν παγωμένο. "Ο Νταρλιέ έβαλε μέσα ένα θερμόμετρο : "Εδειξε 30ο υπό τό μηδέν.

— Άπό πόσον καιρό άραγε νά είναι σταθερή αυτή ή θερμοκρασία ; "Αν διατηρείται στό σημείο αυτό άπό τήν εποχή πού θάφτηκε τό μαμμούθ, τότε βρήκαμε ό,τι ζητούσαμε.

Χρειάστηκε περισσότερο άπό μιá βδομάδα γιά νά έλευθερώσουν τόν πελώριο εκείνον όγκο άπό τά χιόνια και τούς πάγους πού τόν σκέπαζαν. "Ο Τώκεττ είχε αναλάβει όλη τήν τεχνική όργάνωση τής έργασίας. Είχε φύγει μόνος του με τό αυτοκίνητο γιά νά φέρη άπό τή βάση ό,τι χρειαζόταν γιά τήν έγκατάσταση τής άποστολής καθώς και τίς ήλεκτρικές μηχανές και τά άλλα έργαλεία πού θά χρησιμοποιούσαν γιά τό πείραμά τους. Πάνω άπό τή χαράδρα είχε στηθεί μιá γραφική κατασκήνωση. Δίπλα στίς δερμάτινες σκηνές τών ευρωπαίων είχαν στήσει οι Γιακούτες τίς γιορτές τους.

Μιá μεγαλύτερη σκηνή στή μέση ήταν προωρισμένη γιά έργαστήριο. Οι μεγάλες ήλεκτρικές μηχανές είχαν έγκατασταθή και μπη σέ λειτουργία.

(Ακολουθεί)

KIMON AAKIANE

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΜΑΓΕΙΡΕΜΑ

Α'.

— «Αννα, εγώ θα πάω σε μια επίσκεψη — μου είπε η θεία μου εκείνο το απόγευμα — και σου αναθέτω το μαγείρεμα των παιδιών. Πρόσεχε σ' αυτά που θα σου πω: Θα πάρω 2 κρεμμύδια και θα τα κόψω σε τέσσερα μέρη, ένα καρρότο, τέσσερις πατάτες, λίγο μαϊντανό και λίγο σέλινο. Όλα αυτά θα τα βάλω να βράσουν με τέσσερα δάχτυλα νερό στη γκαζιέρα. Ύστερα ρίχνεις και ένα φλυτζάνι μεγάλο λάδι. Αφού βράσουν αυτά, βάζεις και το ψάρι (να το πλύνεις όμως πρώτα).»

— Καλά θεία μου, μείνετε ήσυχη της είπα χαρούμενη και υπερήφανη που μου εμπιστεύθηκε ένα τόσο σπουδαίο πράγμα.

Όταν χάθηκε στην άκρη του δρόμου, έτρεξα γρήγορα να εκτελέσω τις διαταγές της: άνοιξα ένα συρτάρι της κουζίνας και πήρα τις πατάτες και τα κρεμμύδια. Άρχισα να τα καθαρίζω.

«Ως τώρα, συλλογίζομαι, δεν μου εμπιστεύθηκαν τίποτε σπουδαίο, γιατί ήξεραν πως είμαι ξεχασισιά, αφορημένη, απρόσεκτη. Τώρα πως τοπαθαν;... θα τους δείξω όμως τι είμαι εγώ!»

Κατεβαίνω στο περιβόλι για τόν μαϊντανό τραγουδώντας. Γυρίζοντας, στο μισό δρόμο θυμήθηκα πως έξεχασα το καρρότο και το σέλινο: γυρίζω ξανά πίσω.

«Φρούου» ή γκαζιέρα: αλλά φαίνεται πως δεν έχει πολύ πετρέλαιο και λίγο-λίγο ο θόρυβος που κάνει ξεσασθενεί. Έκείνη την ώρα ανεβαίνει ο μπαμπάς επάνω και βλέποντάς με να την τρουμπάρω, μου λέει: «Πρόσεχε να μη σου αναποδογυρίσει!» Κοίταξα να δη αν τα είχα βάλει όλα μέσα στο ταψί και κατέβηκε πάλι στο περιβόλι.

Επιτέλους βράσαν: ρίχνω το ψάρι: τί στοματάρα Θεέ μου! νομίζω πως θα ζωντανέψω να με καταβροχθίσω κι' ανατριχιάζω. Πέφτοντας στο ταψί κάνει μια «πλάτς!» και πιτσιλιές από λάδια και νερό ξεμαστισά με περιχούν. Τέλος πάντων, όλα είν' εν τάξει και θα περιμένω μόνο να βράσει και η «στοματάρα»! Μπρέε!... έξεχασα να βάλω αλάτι... μονολογώ.

«Ε! μα αυτό το μελά θάχω τώρα κάθε λίγο και λιγάκι να την τρουμπάρω; Α! μα δεν υποφέρεται!... και δίνω νευριασμένη δυο δυνατές τρουμπασίες. Καταλαβαίνετε τί έγινε τότε. Με το δυνατό τράνταγμα το ένα από τα τρία στηρίγματα που συγκρατούσαν το ταψί, έγγλυστρινε από τη θέση του και έγινε... το Άναστα ο Θεός... Ψάρι, κρεμμύδια, πατάτες, σέλινο, καρρότο, στρώθηκαν καταγής!...»

Ιωνία [B]

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

Α'έχαστο, στόν ίδιο πάντα δρόμο στέκει το σπίτι μου. Κι' όμως δεν είναι το ίδιο!...

Το βλέπω πως ήταν, περιήφανο και χαρωπό, και πως είναι τώρα μελαγχολικό και ταπεινό. Το σπίτι μου' το τώρα ξένο σπίτι.

Θα θυμάμαι για πάντα την τελευταία στιγμή 'αίτι του, τη στιγμή του αποχωρισμού. Ήταν όλο άδειο, ξεμυσοκοτεινό. Σάν γύρισα — για τελευταία φορά — όλα τα δωμάτια, στάθηκεν πραγματικά συγκινημένος, στη μέση του δικού μου. Για πολλήν ώρα κοίταξα όλα του τα μέρη πουτρεφα για το καθένα μια εξαιρετική συμπάθεια...

«Ενοίμας τότε κάτι να μου λέη: «Θα με ξεχάσεις;»

Δεν στάθηκεν παραπάνω απ' έξω με φώναξαν. Έφυγα αφήνοντας να πέση απ' τα κλειστά μου μάτια ένα κρυφό δάκρυ. Ήταν το δάκρυ της αγάπης που έλεγε: «Όχι, όχι, γλυκό μου σπίτι, ποτέ!» και βαστώντας κάτι στο ιδρωμένο μου χέρι, έφυγα μακριά, μακριά!

Σάν, ύστερα από καιρό, βρέθηκε κάπου ολόμυναχος, το πήρα και το άνοιξα, όπως ήταν διπλωμένο.

Ήταν κείνα τα τρία σημάδια, το φυλαχτό απ' το «γλυκό μου σπίτι». Το χρώμα απ' τον κήπο, το διπλό φύλλο απ' τον πεύκο, κι' η μικρή πέτρα απ' το κτίριο του σπιτιού!

Τα κοίταξα για λίγο κι' ύστερα τα τούλαξα βιαστικά.

Μουρθάν τότε στο νου όλα τα παλιά. Όλες οι σκηνές απ' την όμορφη ζωή. Μπροστά μου ήταν το σπίτι. Τόβλεπα και το βλέπω πάντα στόν ίδιο δρόμο, μια μελαγχολικό και ταπεινό!...

Σκυριανόπουλο [B]

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Ο κόσμος δεν έχει γυρίσει ακόμη από τις εξοχές. Τα βαποράκια του Βοσπόρου ανεβοκατεβαίνουν πλημμυρισμένα από μαθητίους και μαθητές που νοιώθουν τις καρδιές τους να κτυπούν. Πηγαίνουν στο σχολείο: ποιος θα αντισταθεί στην άγρια; θα είναι όλοι οι μαθητές που ήταν και τον περασμένο χρόνο; Στο σχολείο που ως τώρα βασιλευε απόλυτη ήσυχια άντηχούν και πάλι τα χαρούμενα γέλια και οι φωνές των μαθητών.

Καμιά άρχη δεν μπορεί να τους επιβάλλη τη σιωπή, έχουν καιρό να ιδωθούν και τόσα πολλά να πουν που θέλουν να τελειώσουν όλα σε μια στιγμή.

Είναι μια μέρα που παύει πιά η ξενοιαστική ζωή της εξοχής και αρχίζουν τα βάσανα του σχολείου με όλες τις απογοητεύσεις και τις χαρές τους. Ένας καινούργιος χρόνος αρχίζει.

Τάμ-Τάμ [Γ]

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Κοίτα του κήπου μας τα δέντρα τα φτωχά, με τα κλαδιά ξερά ξεγυμνωμένα από τα φύλλα τους, που πέσανε χλωμά και κοιτώνται στο χρώμα μαρμαμένο.

Τ' άγέρι φύσηξε κρυερό και έστροβίλησε τα πεθαμένα φύλλα, σε άγριο θλιβερό χορό, σκορπίζοντας τριγύρω του θανάτου ανατριχίλα. Κοίτα τον μαυρο, τον σκοτεινιασμένο ουρανό, είν' έτοιμος κι' αυτός να κλάψη, το δάκρυ του όμως το θλιβερό στη δυναμένη γη βροχούλα δροσερή θα στάξη.

Μη κλαίς όμως, γιατί τα δέντρα κι' αν ξεγυμνωθήκανε από τα φύλλα τους που πέσανε χλωμά, θα καρτερούν την άνοιξη την νειά που θα ξανάρθη, θα μπουμπουκίσουν τα κλαδιά θα ξαναβγάλουν άνθη.

Και αν άγέρι φύσηξε θανατερό και κρύο, θάρσουν ημέρες που κι' αυτό ήρεμο σιγανό, θα να σκορπίξη άπαλά μέσα στάνθισμένα κλώνια χαρούμενο σκοπό. Κι' ο ουρανός ο σκοτεινός, θάν' γαλανός και θα γελά και τ' άστρο της ημέρας περιήφανο θα λάμψη σκορπίζοντας τα χιόνια.

Έμμα Μόρελαν [B]

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΓΙΑΤΙ, ΓΙΑΤΙ, ΓΙΑΤΙ;

Ίδου έννιά «γιατί» στα όποια ποτέ μου δεν μπόρεσ' ν' απαντήσω.

Γιατί δυο στίχοι να κάνουν ένα δι-στιχο (δύστυχο) κι' όχι ευτυχισμένο;

Γιατί να λέμε κυρία της τιμής, κι' όχι σπερματιστά της τιμής;

Γιατί κριτικός κι' όχι Χιώτης;

Γιατί αϊξ κι' όχι έφτά;

Γιατί μετοχή κι' όχι με το βήτη.

Γιατί Βόλος κι' όχι ζάγια.

Γιατί Καβάλλα κι' όχι πεζή;

Γιατί να λέμε Ήτα (ήττα) κι' όχι νίκη;

Γιατί τέλος πάντων να μη λέμε Ά-θηγένων και να λέμε:

Άθηναίος; [Γ]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Τάκης ρωτάει:

— Νίκο, μέσα είναι ο Γιώργος;

— Στάσου να πάω μια στιγμή να τον ρωτήσω.

Βίλλυ Φρίτς

ΟΙ ΑΛΛΑΞΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομητά παρακαλούνται να δηλώσουν άμέσως την νύκτα των διευθύνσεων εις το γραφείον μας αποστέλλοντες και δραχμή, 5 δια την έκτύπωσιν της νέας ταβίλας. Άλλως δεν εϋθύνόμεθα δια την απώλειαν των φυλλαδίων των

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι 42 όδός Εϋριπίδου
την 26 Σεπτεμβρίου 1938

ΤΟ διήγημα «Το ξενιτεμένου θείου μου τα δώρα», που βλέπετε στο σημερινό φυλλάδιο, είναι από τις «Ιστορίες απ' το χωριό» του κ. Παπαχαρίση που σας είπα την άλλη φορά. Το δημοσίευσε και σαν ένα δείγμα του βιβλίου, που όλο και τέτοιες ωραίες ιστορίες περιέχει. Τις έπαίνεσε με γράμμα του προς τον συγγραφέα κι' ο γάλλος καθηγητής κι' έλληνοστής κ. Ρουσσέλ, που τις όνομάζει «αρελές και χαριτωμένες ιστοριούλες» γραμμένες «στην πιο άγνή κι' ευχάριστη δημοτική γλώσσα».

Λυπηρό, **Μυρωμένη Αβγούλα**, να υπάρχουν κορίτσια δεκαπέντε χρονών που να νομίζουν πως δεν είναι πιά για την ηλικία τους. Μα τα περισσότερα, καθώς είπα και συ στην εκδήρωσή σου, απ' αυτή την ηλικία αρχίζουν τη διαπαιδαγεία τους δράση. Κατά άλλα, το γράμμα σου μ' ευχαρίστησε πολύ, προπάντων για την υποσχέση πως, μ' όλα τα μαθήματα, θα μου γράψεις και το χειμώνα.

Το όλοιο του γαλλικού κειμένου, **Αίνε**, είναι ενόητο τυπογραφικό λάθος αντί, τότε, από το ότογογ. Συχνά, βλάπεις, το Γ γίνεται Γ που δεν διαφέρει παρά κατ' μια δυσδιάκριτη γραμμίτσα. Οι λευκές λέξεις είναι δώδεκα σωστές: φρίνεται πως σου διέφυγαν δυο κενά. Όσο για τα τυπογραφικά λάθη του Διαγωνισμού, σε μια σελίδα μπορεί να υπάρχουν κι' ένα, και δυό, ίσως και τρία. Δεν έχω προσδιορίσει. Είδα τι ώρα τα σου πέρασες στο κτήμα. Για το ξεπαθάσμα ευχαριστώ πολύ.

Έχω μπροστά μου δυο γράμματά σου, **Πυρκαϊκό Μελανούρι**, ώ, πολύ μ' ευχαριστεί που μου γράφεις συχνά κι' επιθυμώ να ξεκολλουθήσης. Η «άνευρεθείσα» Συλλογή σου κατατάχθηκε στον τρέχοντα Διαγωνισμό, ώστε άμα προκηρυχθή ο νέος, θα στείλεις άλλη. Έ, για Μαθηματικά, ο βαθμός 16 δεν είναι και τόσο «χμηλός» πάντως πρέπει φέτος να τον ύψωσες.

Πολύ μου άρεσε, **Σκυριανόπουλο**, το γράμμα σου απ' το Πύργον της Χαράς... Αφού ή φύση εκεί είναι τόσο έξοχη, βέβαια που μπορείς να εμπνευσθής και κοιμάτια για τη Σελίδα. Το άλλο σου, καθώς γα είδες, δημοσιεύθηκε. Έλαβα ταχυδρομική επιταγή, ευχαριστώ και περιμένω.

Δεν είμαι θυμωμένη μαζί σου, **Απλή Ζωή**, θα ήθελα όμως να μου έγραφε κάπως συχνότερα. Σ' ευχαριστώ για το ενδιαφέρον και κρατώ υπό σημείωσής το σχόλιό σου. Γρά την «Ερσυνα» ο κ. Ξενοπούλος θα στείλω μια μελέτη του, αλλά δεν θα είναι η πρώτη που δημοσιεύει στο περιοδικό. Καλή πρόοδος στο σχολείο και φέτος.

Για το ποιήμα σου εκείνο, **Λευκή Καμέλια**, σου είπα τι συνέβη. Αφού σ' ευχαρίστησε τόσο να έρχεσαι στο γραφείο μου, έρχου όσο συχνά θέλεις, καμιά ενόχληση. Το σημειώνω πως του χρόνου θα προεβιάθης με άριστα κι' είμαι βέβαιη πως δεν θα «πέσεις έξω». Πως ή **Αθηνόλαλη** σε φιλοτίμησε να βρής και σ' έννιά τυπογραφικά λάθη; Έτσι θα φιλοτιμηθής κι' από τις συμμαθήτριάς σου που άριστεύουν...

Περίδικούλη, θα είδες την έκφραση του ψευδωνύμου σου. Σου έστειλα και τόν Όδηγό, να τόν διαβάσεις και να γίνης «τέλειος συνδρομητής». Σου έστειλα επίσης και λυσόχαρτο και κρατώ στη διάθεσή σου

το υπόλοιπο των 50 δραχμών. Χαιρετισμούς στα παλιά μου Διαπλάσπουλα. Γράψε μου.

Χαίρω, **Βίλλυ-Φρίτς**, που πέρασες τόσο καλά το καλοκαίρι σου. Όχι, ο Ρ. Τ. δεν μου έγραψε άκόμα. Τα Παιδικά Πνεύματα είναι ελεύθερα: μπορείς να μου στείλεις δυο κι' όταν θέλεις. Καμιά ανάγκη να είναι σε στίχους οι απαντήσεις στους πεζούς αυτούς Διαγωνισμούς. Μόνο στο Διαγωνισμό Ποιήματος, και το πολύ πολύ στη Μικρή Κυριακή.

Μαρίλλη Νικολάου, σ' ευχαριστώ για τα καλά λόγια. Σου έστειλα και τόν Όδηγό — το αντίτιμο, δρ. 6, το στέλνεις σε γραμματόσημα — και περιμένω να πάρεις και ψευδώνυμο για νάλληλογραφήσεις. Έπίσης κι' ο άδελφός σου που τόσο μάγαπή. Άλλά εκείνη ο χρόνος μου πλησιάζει: να τελειώσω, τα ψευδώνυμά σας να τα πάρω από 1ης Δεκεμβρίου για όλο το 1939.

Κι' εγώ λυπήθηκα, **Μύρον της Άνδρου**, που ο χώρος δεν μου επέτρεψε να παντήσω στο προηγούμενο γράμμα σου, στο άπαντο όμως στο σημερινό. Πραγματικά, στόν «Τόν Σώγερ» άπαντάς κανείς μια θαυμάσια παιδική ψυχολογία, που δεν άπάρχει σ' διηγήματα πολλών συγγραφέων. Είναι τόσο δύσκολο να καταλάβει κανένας και να ποδώση την ψυχή του παιδιού! Γι' αυτό πρέπει νάμαστε έπισκεψέτε σε μερικές προσοχές ή δοκιμές, που μπορεί να μη φθάνουν το σκοπό τους... Σε συγχαίρω για τό διορισμό σου στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία. Τώρα έχω μια λαμπρή θέση, που σου άξιζε.

Λαμπρές ο βαθμός σου, **Πιτσιρίκι**, ευχαίρω! Καμιά άμφισβόλια δεν έχω πως και το άπολυτήριο σου του χρόνου θα είναι έπίσης ικανοποιητικό. Είδα τι ώρα τα σου πέρασες στ' ώρατο αυτό χωριό, κάτω απ' το Χελμό, διαβάζοντας και το «Όταν άναστήθηκε το μαμμούθ» που σου άρεσει έξαιρετικά. Στις πρώτες έρωτήσεις σου για τους Διαγωνισμούς άπαντώ ναι, στην τελευταία όχι: δυο λέξεις μ' άπόστροφο (στ' άλλο, κι' εκείνος) δεν μπορεί να θεωρηθούν ως μιζ.

Σε συχαίρω, **Σκυριανόπουλο**, για την προαγωγή και τη μετάθεσή του μαμαμά. Ένοια σου, κι' εκείνα που άφίνας έκει, κι' τα βρής και στην Αθήνα, κι' ίσως καλύτερα. Νά με θυμηθής του χρόνου τέτοιον καιρό... Το τέλος του «Τόν Σώγερ» πλησιάζει και θα είδες πόσο θα είναι ικανοποιητικό. Τα Δημοσηφίσματα εκείνα καταργήθηκαν γιατί έλάχιστοι λάβαιναν μέρος. Τα έλαβα όλα, σου έστειλα 6 τετράδια, περίμενε. Έ, είσαι ευχαριστισμένος από τη σημερινή μου άπάντησή;

Σου έστειλα 7 τετράδια, **Μελέαργε**. Ό, ναι, ή νοσταλγία του σχολείου, που αισθάνονται τα παιδιά στο τέλος των διακοπών, είναι μια από τις δυνατότερες. Ο κ. Ξ. διάβασε τα ποιήματά σου. Τα βρής, μου λέει, πολύ ώρα τα σου πέρασες. Μερικά μόνο θα τα ήθελε πιο σύντομα, πιο συγκεκριμένα, και γενικά πιο έπιμελημένους τους στίχους. Άλλά είσαι νέος άκόμα, και με τόν καιρό ή παραγωγή σου βέβαια θα βελτιωθή, αφού το τάλαντό σου είναι άναμφισβήτητο.

Οι Διαγωνισμοί αυτοί είναι άνεξάρτητοι, **Άσπερ Γλάρε**. Μπορείς και άύσια να στέλνεις, κι' Ασκήσεις. Κοιτάξτε λοιπόν πότε θα προκηρυχθή ο νέος Διαγωνισμός για να στείλεις αϋτή τη Συλλογή που έκαμες. Χαίρω που σου άρεσει τόσο το «Μαμμούθ» και που με διαβάσετε με την ίδια ευχαρίστηση όλα τα δέλεα. Έστειλα 5 τετράδια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: «Κύμα του Ίονίου, ά. (ΣΜ). Μελαγχολική Ύπαρξις, ά. (!) Σκιά, κ. (ΠΜ). Έλληνοπούλα, κ. (ΝΑ).

Η Διαπλάσις άσπάζεται τους φίλους της: **Α. Χειμαριόν** (καλή ή γελοιογραφία σου, προπάντων ως είδα: αλλά για δημοσίευση, έπρεπε να ήταν τεχνικώτερη) **Στέκυλ** (περαστικά: ή έτησία συνδρομή είναι δρ. 100: μπορείς βέβαια νάναλώσης την έγγραφή σου από 1ης Δεκεμβρίου για ένα χρόνο, στέλνοντας κι' άλλες 10 δραχμές για τόν Νοέμβριο, αν ή τριμηνία σου λήγγη την 31 Οκτωβρίου: το Κρυπτογραφικό σου δεν μπορεί να δημοσιευθή γιατί τώρα δεν είναι δεκτές Ασκήσεις: περιμένε όταν θα προκηρυχθή ο νέος Διαγωνισμός να είδες και τους όρους) **Συνητήρι** (χαίρω που σ' ένοητοίσεις το «Μαμμούθ»: έστειλα λυσόχαρτο κι' έχω στη διάθεσή σου υπόλοιπο δρ. 3,60) **Χ. Μεϊτάνη** (έστειλα 5 τετράδια: κομμάτι για τη Σελίδα θα στείλεις μόνο αν πάρεις και ψευδώνυμο: Διαγωνισμός Μ. Μυστικών γίνεται έκτάκτως: πάρε κι' έναν Όδηγό του Συνδρομητή να τ' είδες όλ' αυτά) **Δάφνη** του **Κήπου** (γιατί να μην τη στείλεις; να σημειώσης όμως αν την στέλνεις για τη Σελίδα, ή άπώς για να τη διαβάσω) **Δροσούλαν** (το ένέκρινον, λυσόχαρτο έστειλα) **Πρόσκοπον** (έλαβα: ταποτελέσματα των Έκτάκτων θάρρησουν άκόμα: συνήθως τα δημοσιεύω κατά την άνοιξη και κατόπι προκηρύττω νέους για το καλοκαίρι) **Ιωάν. Στ. Χαριτάκη** (έστειλα 380 φυλλάδια) **Κ. Γ. Σάλταν** (έστειλα τα δυο φυλλάδια που χάθηκαν: καμιά ενόχληση) **Όρεσιβίαν** (καλή πρόοδος και στην Ε' τάξη) **Όρα** (Εικών: αλλά στο έβης να τις κάνης με μαύρη μελάνη, σινική κατά προτίμηση, και να σημειώνης με κόκκινο τα κρυμμένα πρόσωπα) **Παπουτσάκι** (έλαβα: έστειλα 5 τετράδια).

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 15 Σεπτεμβρίου θάπαντήσω στο έρχόμενο. **ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ** ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 286ου Διαγωνισμού Λύσεων. ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 1 Δεκεμβρίου. **583. Δεξιόγυρος** Κάτι χόρτα που τα κάνουν Με το κρέας ή σαλάτα, Δυο προθέσεις μόνο φτάνουν Για να τάχης κι' έλα φά τα Λένα Χάρη **584. Μεταγραμματισμός** Άν άλλες μάνι-μάνι Το κεφάλι μιάς θεάς, Παλαιό γνωστό λιμάνι Μέσ' στόν Τίβερι κοιτάς, Που γεμίσθηκε και τώρα Μια μικρούλα κάνει χώρα. **585. Αναγραμματισμός** Άν άπειραχτο μάφησης, Έχεις πέρον βασιλέα, Άν με αναγραμματίσης, Κάνεις περικεφαλαία. **586. Τρίγωνον** Στο πρώτο κάποιο ρή- [τορα] Τοποθετείς Ρωμαιο. Ένα νησί στο δεύτερο Που βρίσκεται στο Αι- [γαίο] Κοινότατο έν' έπίρρημα

Στὸ τρίτο θάπαντήσης
Ποὺ γιὰ τὴν καλωσύνη του δὲν δίνω
[ἐγγυήσεις. . .]
Στὸ τέταρτο τρανὴς θεᾶς παιδί χαρι-
[τωμένο,
Στὴ μέση τοῦ προσώπου σου τὸ πέμ-
[πτο φυτρωμένο.
Τὸ ἔκτο μου τὸ τρῶς συχνά, πολὺ οὐ
[δυναμώνει
Καὶ μ' ἕνα γράμμα, σύμφωνο, τὸ τρί-
[γωνο τελειώνει.
(Ὁριζοντίως καὶ καθέτως τὰ αὐτά).
Συριανὸς

587. *Κρυπτογραφικὸν*
12312454 = "Ὅρος τῆς Ἀσίας.
24154 = Δοχεῖον διὰ ὑγρὰ καὶ ἀέρια.
3412 = Εὐφλεκτον.
415154 = Νεοῦ ἑλληνιστικῆς.
534 = Μέλος

Λένα Χάρη

588—592. *Πτερωτὸν Γράμμα*
Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν
ἀπὸ ἕνα γράμμα κοινὸν — τὸ πτερωτὸν
— τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν
πρώτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν,
τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθέξής:
Μέγας φιλόσοφος — Θεὸς αἰγύπτιος
— Καὶὸν συναίσθημα — Ἀρχαία πόλις
τῆς Κρήτης — Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ.
Ντέντεκτιβ-Φάντασμα

593. *Διπλὴ Ἀκροστιχίς*

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητου-
μένων λέξεων, ἀποτελοῦν μέγαν ἄν-
δρα τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν, τὰ δὲ τρί-
τα γράμματα ἅγιον ἐπίσκοπον Ἐφέσου:
1, Πόλις τῆς Πελοποννήσου 2, Τὸ
ὄρος τῶν Μουσῶν 3, Πρωτεύουσα Με-
γάλης Δυναμείας 4, Ἀρχαῖος ῥήτωρ 5,
Μία τῶν ἑπτὰ Νήσων 6, Βασιλεὺς
τῆς Ἰθάκης 7, Ἀρχαῖος ἱστορικός 8,
Γυνὴ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς.

Λευκὴ Καμέλια

594. *Γεῖφος ἐκ Μεταφράσεως*

Αἱ κάτωθι λέξεις μεταφραζόμεναι εἰς
τὴν ἀρχαίαν καὶ προφερόμεναι κατὰ
σειρὰν δίδουν, ἄνευ ὀρθογραφίας, μίαν
ἱστορικὴν πληροφορίαν:
ἕνα, γίδας, πιότα, ποντίκι, δηλαδή,
φοῦντες, ἄ, ἀκρογιαλιά, αἱ ὁποῖαι, οἱ
ὁποῖοι.

Συριανὸς

595. *Γεῖφος*

α	α	α	α	α
α	α	α	α	α
α	α	α	α	α
α	α	α	α	α
α	α	α	α	α

Ντέντεκτιβ-Φάντασμα

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 29.

373. Πυράγορα (πῦρ, ἄγρα). 374. Λη-
μνος-ἕμνος. — 375. Μάιος-Αἴμος. — 376.
Ὁ λάρος, ἡ Λάρισα.

377. ΣΥΡΙΑ ΣΟΦΙΑ ΝΥΝ
Ο Ε Ο Γ Ω
Ν ΑΝΙ Κ Η Δ Ω Ι
Α Ν Η Ω Ρ
Δ Ο Ν Α Ι Μ Ο Σ Σ Α Π Φ Ω

378. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ (ὑγρός, θύρα, ἄ-
γορά, γρύπος, Οὐγγος, Ρούθ, Σύρος).
— 379—388. Α'. νωπός, ἵππος, ἐλπίς,
ἄπιον, σπάθη. Β'. Διὰ τοῦ Ο: πόνος,
πότος, πῖλος, ὄπιον, πάθος. — 389. Α-
ΒΡΑΑΜ (Ἀσχημος, Βαρύς, Ραθυμία
[ἡ Ραστώνη]. Ἀγενής, Ἀτυχία, Μή-
κος). — 390. Νενίκηκά σε, Σολομών. —
391. Ὁ Ὁμηρος ἦτο ἐπικός (ο ο μ' ἰ,
Ρώσσοι, τὸ ἐπὶ Κῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΗ' — 823]

Εἰσερχόμενοι παταγῶδες κηρύσσον δι-
κτατορίαν, ἥτις ἔχει σκοπὸν τὴν διάλυ-
σιν τῶν «*Μυστηριωδῶν Κατασκοπίων*».
Πρόεδρος: *Φασαρία*. Γραμματεὺς: *Φλύα-
ρος*. Ταμίας: *Φαντάρος*. Μέλη: Πολλὰ
Διαπλάσπουλα.

[ΔΗ' — 824]

Αλληλογραφῶ μόνον μετὰ τὴν μεγάλην τὰ-
ξιν. *Τόμπολα*, εὐχαριστῶ, δέχομαι.
Σιμόνη-Σιμόν

[ΔΗ' — 825]

Οἱ «*Μυστηριώδεις Κατασκοπὶ*» ἀποκα-
λύπτουν τὸν Κυρίαρχο Διαπλάσσο-
μον, δὲν θὰ ἐννοοῦσαν ἀσφαλῶς ἐμένα.
Διὰ τὰ μὴ γίνονται λοιπὸν παρεξηγήσεις,
ἄς τὴν συμπληρώσω. Φιλικὰ.

Ἀλκή Σοφιστοπούλου

[ΔΗ' — 826]

Τὰ λαγωνικά τῆς *ΙΝΤΕΛΛΙΤΖΕΝΣ ΣΕΡ-
ΒΙΣ* ἐκτελοῦν διηρησάν. Θλιμμένη
Μελωδία — Ἰωάννα Τζήρα, Γκάλικ — Ἀ-
γαθάγγελος Θεοφάνης, Τριανταφυλλένια —
Θεοδώρα Κλέππα, Νέο Ἀγριοκόριτσο —
Βαρβάρα Βλεπάκη!!!

ΙΝΤΕΛΛΙΤΖΕΝΣ ΣΕΡΒΙΣ

[ΔΗ' — 827]

Κυματίζουσα Κυνόλευκε, ἄπειρες
εὐχὲς γιὰ τὴν γιορτὴν σου. — *Τρελλὴ
Νεῖδη* κι' ἐγὼ χάρηκα πολὺ. — *Κατά-
σκοπε 33*, εὐχαριστῶ θερμὰ. . .

Βασίλισσα Νεφερτίτι

[ΔΗ' — 828]

Διαπλάσσομε εἰσερχόμενος στὴν κίνη-
ση ζητῶ ἀλληλογραφίαν. Γράψατε:
Κωνσταντὸν Κοντοπίδη, Καλυψοῦς 10, Ἀθη-
ναί διὰ:

Νεοῦ ἑλλην

[ΔΗ' — 829]

Πυργιώτικο Μελανούρι: Κοντὴ-κον-
τὴ καὶ νόστιμη, μετὰ μάτια ὅλο γλύκα,
ὥσαν καὶ σένα κοῦκλα μου, σὸν κόσμο
ἄλλη δὲν βρῆκα.

Μεγάλῃ Ἰδέα

[ΔΗ' — 830]

Ναπολιτάνα, καὶ οἱ πῶ γλυκοφώνοι δ-
νοὶ μένουν ἐκστατικοὶ ἀκούοντας τὴν
ὑπέροχην φωνήν σου. . .

Μεγάλῃ Ἰδέα

[ΔΗ' — 831]

Ανοικτόκαρδοι, κοιτάξτε (ΔΗ — 601).
Ἀττίττιφιόγκα, Λαλώτη, δράσατε (!)
στὰ μπάνια. . . Ζακυνθινούλα, λιγώτερη ρω-
μανικότης (!!!)

Οὐλίχη

[ΔΗ' — 832]

Μέσα στὰ τόσα ἄλλα ὄρατα ψευδώνυμα
τῆς Διαπλάσεως προστίθεται καὶ ἡ
ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ ΥΠΑΡΞΙΣ

[ΔΗ' — 833]

Σταματῶ κίνησιν μετὰ τὸ *Βίλλυ Φρίτς*.
Καὶ συνεχίζω μετὰ τὸ νέο μου ψευδώνυ-
μο ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ ΟΝΕΙΡΟΠΟ-
ΛΟΣ. Ἐκπλήξεις!!! στὸ Διαπλάσσο
Σαλονάκι μας.

[ΔΗ' — 834]

Εὐάννα, Ὅπαδ' Ἀμερικανισμοῦ, Μικρὴ
Ἐκόμη, Ταγκολίτα, Βασίλισσα Νεφερτί-
τι, Ἰσις κλπ. εὐγενικὰ Διαπλάσπουλα,
περιμένω τὴν συμμετοχὴν σας στὸν (ΔΗ-652).

Πανζουρλισμός

[ΔΗ' — 835]

Ξανθὴ Ὁρειθῆτις, δέξασαι ἀλληλογρα-
φίαν; Ἐάν ναί, γράψε μου. Δίσεις:
Διὶνα Ζωήτσαν Μηταιχώστα, ὁδὸς Ρήγα
Φεραίου, 90, Βόλον διὰ

Καρδερίνα

[ΔΗ' — 836]

Διαπλάσπουλα-ες, κοιτάξτε τὴν (ΔΗ—
504) καὶ περιμένω. Τοὺς στείλιντας
ὑπερευχαριστῶ. ΧΑΜΠΑΝΕΡΑ

[ΔΗ' — 837]

Διαμαρτύρομαι ἐναντίον τῆς Μεροσνέας ἡ
ὁποία ἰσχυρίζεται καὶ διακίδει πῶς ἡ
Χαμπανέρα εἶναι αὐτή. — ΧΑΜΠΑΝΕΡΑ

[ΔΗ' — 838]

Αγαπητὴ ΟΣΣΙΡΙ, διὰ τὴν τελείαν σου
ἀνάρρωσιν τίς πῶς θερμὰς μου εὐχὰς.
Βαρκούλα τοῦ Νεῖλου

[ΔΗ' — 839]

ΛΕΥΛΑ, ΠΟΛΙΤΑΓΗΜΕΝΗ ΜΟΥ,
γράφε μου τί ἔχεις, γιὰτὶ ἀνησυχῶ
πολύ. ΠΑΙΧΝΙΔΙΑΡΑ

ΔΗ' — 840

Βασίλισσα τῶν Δουλουδιῶν, καλῶς
ἤλθες στὸν κύκλον μας. Πόσο χάρηκα,
χρυσὴ μου, Παιχνιδιέρα

[ΔΗ' — 841]

Συνέχεια (ΔΗ'—757) (Ἀγγελίας Ράδιο-
ἑλλάδος): *Σεύρετε ὅτι. . . δικαίως*
κατέχομεν τὸν τίτλον τῶν *κεραμιδοει-
σπρακτόρων*;!!!

Μέφιστος

[ΔΗ' — 842]

Λίτσα, ἀποτελέσματα πότε; Ἀτρώμητε
Καθαλλάρη, Ἑλληνίδα, Μικρούλα Τρα-
λαλά, γιὰτὶ δὲν ἀνταποδίδετε τετραδιάκι;
Δίσεις: (ΔΗ' 724)

Μέφιστος

[ΔΗ' — 843]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΝΤΑΘΛΟΥ
Πενταθλονική: Βασ. Νεφερτίτι
ΝΙΚΗΤΑΙ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ

Φιλολογικῶν: Νεφερτίτι, Ταυρομάχος.

Σκίτον: Νεφερτίτι, Γλεντζές.

Μυστικῶν: Ἀφρόδιτα, Εὐάννα, Ἀθηνά.

Τοπειῶν: Ζακυνθινούλα, Φρέντερικ Μάρς,

Ὅπαδ' Ἀμερικανισμοῦ.

Προβλέψεις: Ἰσις, Βίλλυ Φρίτς.

Τὰ ὑπερεκτὸ Διαπλάσσοπουλα ὑπερευ-
χαριστοῦμε. Ἡ ἀθρόα ὑποστήριξη μᾶς ἀ-
νάγκασε νὰ δώσουμε *δεκατρία* βραβεῖα.
Ἐκλέγοντες βραβευθσομένους δὲν ἐξετά-
ζουμε φίλους καὶ ἀντιπάλους.

ΜΥΣΤΗΡΩΔΕΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

[ΔΗ' — 844]

Διαπλάσπουλα, προσοχή! ἀλλαγὴ ὀνό-
ματος (ΔΗ'—329). Στείλατε: Διὶνα
Δήμητραν Πουλτσην.

Λευκὴ Καμέλια, Γαλανομμάτα

[ΔΗ' — 845]

Κόκκινη Γατούλα, τόσο γρήγορα μᾶς
ἔβλασες; Κρίμα! Φιλιά σὲ δλους.
Μικρὴ Πιανίστα

[ΔΗ' — 846]

Ράο-Ράμα, δὲν πειράζει, στείλε' ἄλλη-
λογραφία ὅχι' μετὰ συγχωρεῖς;
Κυματίζουσα Κυνόλευκη, γιὰτὶ δὲν ἀν-
ταποδίδεις;

Τὰμ-Τὰμ

[ΔΗ' — 847]

Κατάσκοπε 33, ἔγραψα πρὸ μηνός' γράμ-
μα ἐπιστροφῆς. Ποῖα ἡ νέα διεύθυνσίς
σου;

Στέφανος τῆς Δόξης

[ΔΗ' — 848]

Επανερχόμενος ἐκ τοῦ μακροῦ ταξιδίου
μου συνεχίζω τὴν δράσιν μου μαζὶ μετὰ
τοὺς φίλους μου: *Μελαγχολικὸ Ὀνειρο-
πῶλο, Μελαγχολικὴ Ὑπαρξη*.

Ρόμπερ Τέυλορ

[ΔΗ' — 849]

Μ. Β., ὦ! ἀπ' τὴ Φλώ-
ρινα; Τίς φαντάζομαι! . . .

ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

[ΔΗ' — 850]

Ασφαλῶς, *Πυργιώτικο Μελανούρι*,
ἀξίζει πρῶτον βραβεῖον! . . . Συμφωνεῖς;
ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟ